XI. évfolyam, 2. szám
1955 január 13.

Ára 70 fillér

Ludas Matyi

„Az ember tragédiája" bemutatóján

Major Tamás: Ne izgulj Imre! Nagy siker!

ÖSSZKOMFORTOS JÉGPÁLYA

Toncz Tibor rajza

Azelőtt az Autóbusz-üzemnél dolgozott

— Ne kiabáljon, kisapám, üresen jön utánunk a következő…

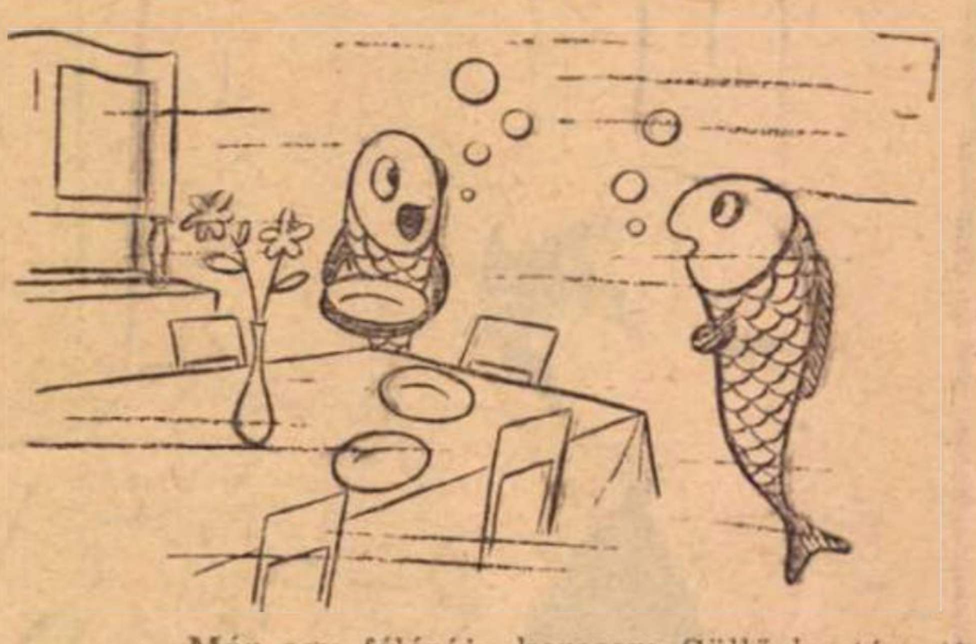
HÓBORTOS ÖTLETEK XVII.

A potyázó.

(Kaján Tibor rajza)

TÉLI HALÁSZAT IDEJÉN

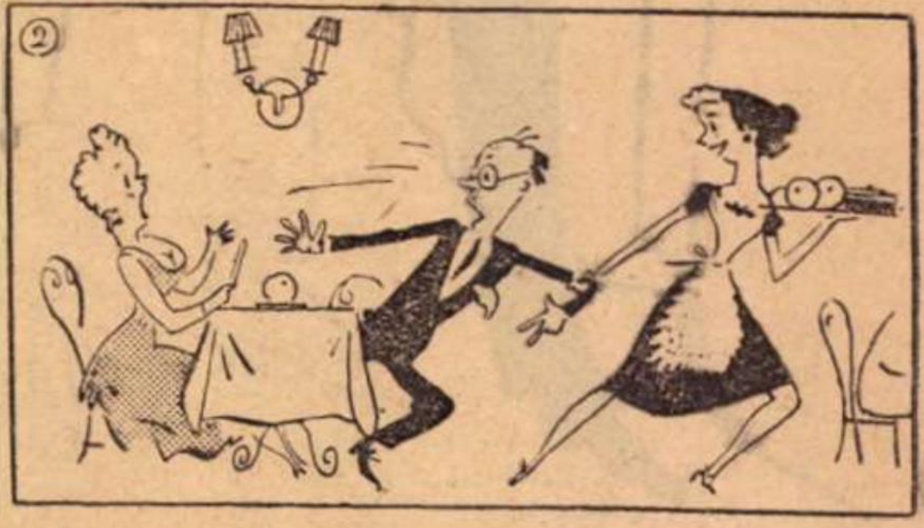

— Már egy félórája keresem Süllő kartársat!
— Ne az ebédlőben keresse, hanem a hálóban…

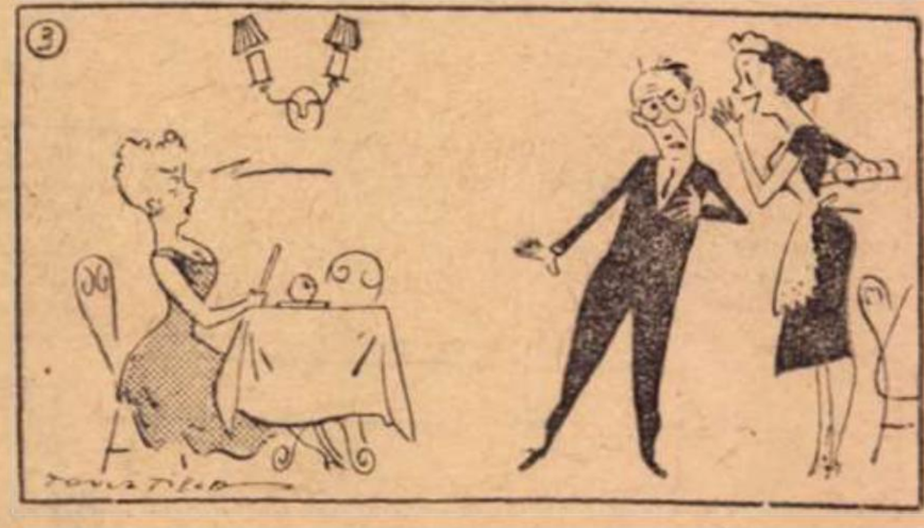
Kíméletes kenyereslány

— Hogy a narancs?

— Jöjjön csak uram…

— Pszt! Tizenhat forint darabja!

A szíves vendéglátást ne tessék komolyan venni!

„A külföldi vendégek vékonyra koptatják a piros szőnyeget!" — ez a komor cím áll a New York Times egyik cikke fölött. Arról a szőnyegről van szó, amelyen Washingtonban az előkelő külföldi vendégeket szokták fogadni. Az amerikai külügyminisztériumnak az a véleménye, hogy egy kicsit sok a vendégjárásból, egymást érik az előkelőségek. Washingtonban már nem bírják idegekkel, szőnyeggel és protokollal a meleg felség-váltást. Henry Suydam, a külügyminisztérium sajtófőnöke közhírré tette, hogy Scelbát, az olasz miniszterelnököt már nem hívják meg. Panaszkodott, hogy csak október óta a következő magas vendégek koptatták a piros szőnyeget: az angol anyakirálynő, az iráni sah és felesége, Adenauer, majd Mendes France, Josida, Raab, Mohammed Ali, továbbá a libériai elnök és az angol délkelet-ázsiai főmegbízott. Ha például a pakisztáni miniszterelnök képes lesz még egyszer próbára tenni az amerikai diplomaták jólneveltségét, könnyen lehetséges, hogy „Ali go home"-táblákkal fogadják.

Külföldi Szemle

Világirodalmi csemege

Legutóbb beszámoltunk arról, hogy egy női kékszakáll, Mrs. Nannie Boss öt férje közül négyet megmérgezett, s csak az elsőnek kegyelmezett meg. Vajjon mit csinál most az özvegyi gyász e bajnoknője? Könyvet ír. Megírja életrajzát, s mint elmondta, az írói díjból egy elmeorvost akar felfogadni, aki a bíróság előtt majd bebizonyítja, hogy beszámíthatatlan állapotban ízesítette férjei eledelét patkányméreggel. Nem is olyan bolond a hölgy!

Új filmsláger

Marlon Brando kitűnő filmszínész. Erőteljes, brutális, vad férfiú. Ha valaha Spinoza vagy Kant életéről készítenének filmet, bizonyára nem rá gondolnának, de „A kikötőben" című film félbolond gengszterét és „A vadember" fiatal utonállóját annál művészibb átéléssel alakította. Sajnálatos módon legutóbb a „Desirée" című filmben Napoleon szerepét bízták rá. A fiatal amerikai filmszínésznek sikerült Napoleon alakjába sokat belevinnie Al Capone vonásaiból. Azok, akik tudták, hogy a nagy korzikai nem bírta tökéletesen a francia nyelvet, megnyugodva hallhatták, hogy annál járatosabb volt a csikágói tájszólásban. Amikor a New York Herald Tribune szerint megkérdezték Brandot, hogy van-e sláger legújabb filmjében, a művész szája bal szögletéből felelte: „Yeah… a Marseillaise!"

Kis hírek

BRILLIÁNS INTÉZKEDÉS. A nyugatnémet kormány visszaadta Göring özvegyének azokat az ékszereket, amelyeket 1945-ben elkoboztak azon a címen, hogy azok rablott ékszerek. Most kiderült, hogy tényleg azok voltak.

KÖZELEDIK A JÉGKORSZAK. Ceasare Emiliani, csikágói atomkutató úgy nyilatkozott, hogy 10.000 év múlva újra jégkorszak lesz a földön, s a világ nagyvárosait 300 méternyi jégréteg fedi majd. A nyilatkozat mögött egy villanykályhagyár kezét sejtik.

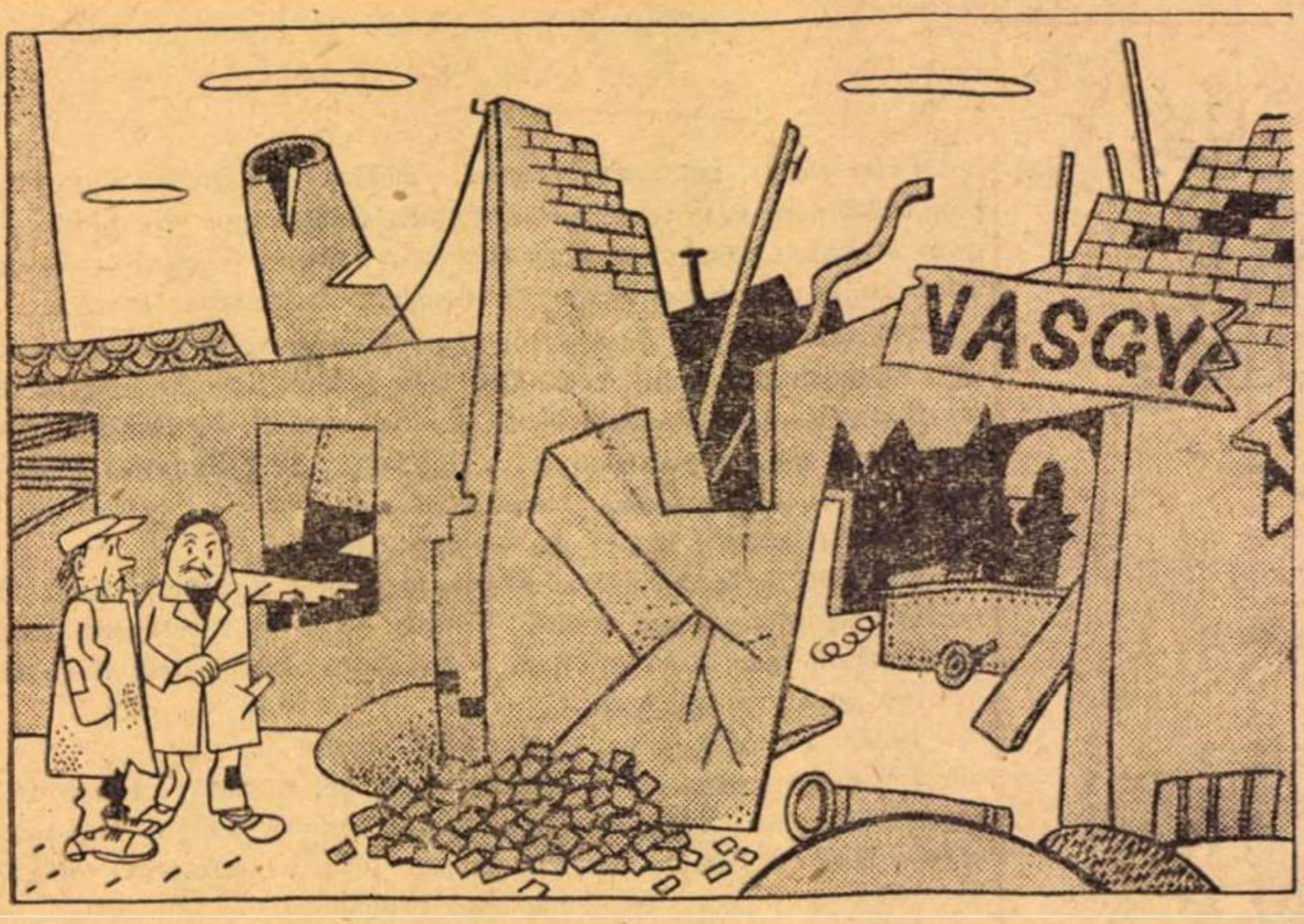
ELITÉLT SS-TISZT NYUGAT-NÉMETORSZÁGBAN. Azok a rosszindulatú rágalmazók, akik szerint Nyugat-Németországban dédelgetik a volt SS-tiszteket, most szégyenkezhetnek. Kasselben elitéltek egy Otto Vorsteher nevű 52 éves volt SS-tisztet, nem ugyan az SS-ben viselt dolgaiért, hanem, mert elsikkasztotta azt a pénzt, amelyet az afrikai német katonasírokra gyüjtöttek.

SZÉP FÉRFIAK! New Yorkban, az 55-ik utca keleti oldalán megnyílt az első férfi-szépségszalon. Új korszak a hímkozmetikában! Nem férfi a férfi tartóshullám, arckikészítés és műszempilla nélkül!

A HIVATÁSSZERETET ÁLDOZATA. Bayonneban 8 hónapra ítélték Paul Fayet postást, mivel tíz éven keresztül naponta legalább öt levelet tartott meg magának a postából. Az érdekes leveleket eltette, az érdekteleneket eldobta. Ez a postás nem hasonlit ahhoz a cipészhez, aki lyukas cipőben jár, s ahhoz a cukrászhoz, aki utálja a süteményt. Mint elmondta a tárgyaláson, foglalkozása rabja volt, nagyon szerette a leveleket.

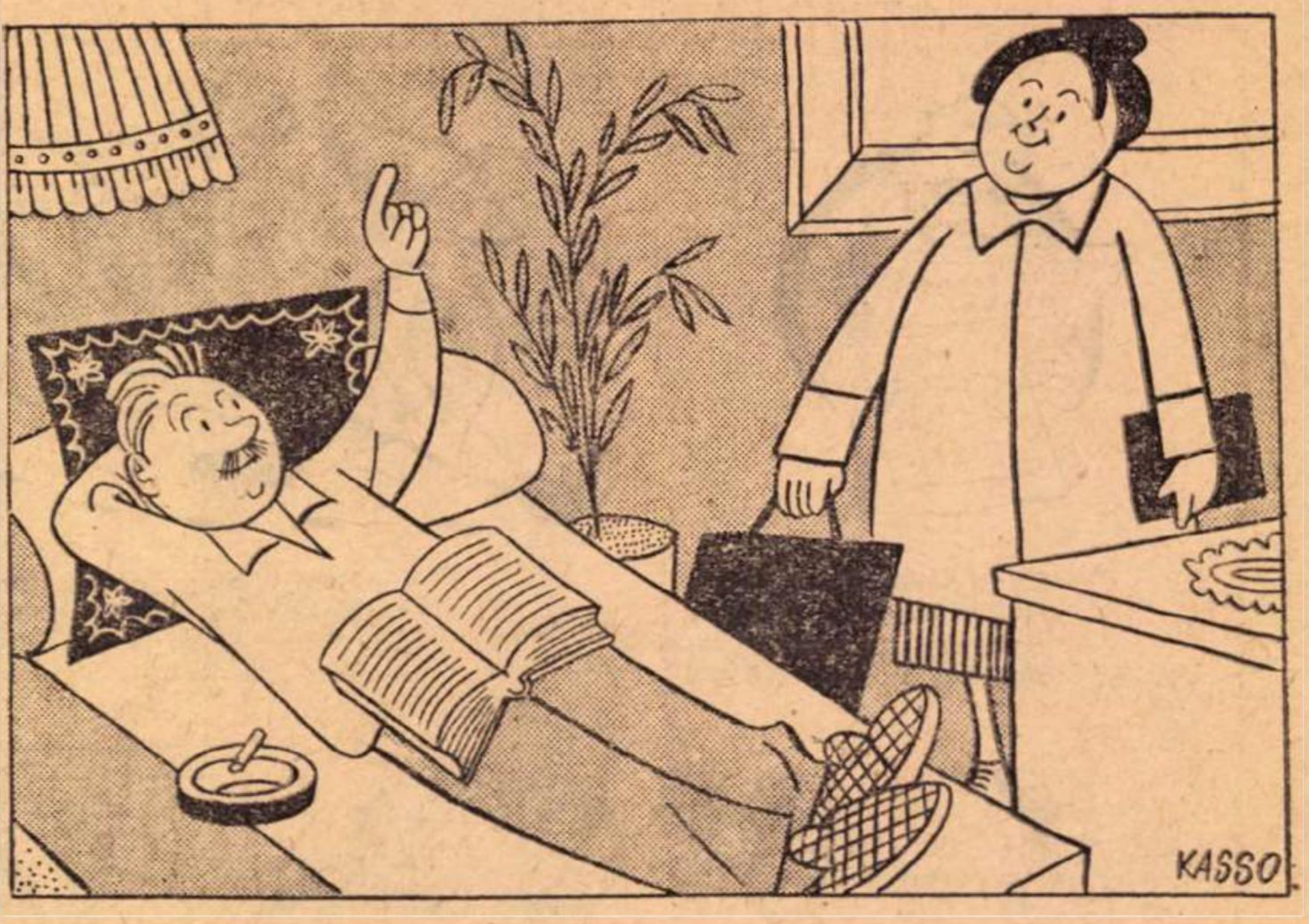
F. L.

Ma tíz éve

— Félkiló krumpliba fogadok veled, Kovács szaki, hogy tíz év mulva sem lesz ebből a romból gyár!

Tíz év után — ma

— Ja, drágám, hozzál a piacról még egy félkiló krumplit a Kovácsnak, elvesztettem a fogadást ...

(Kassovitz Félix rajza)

Düftin-sapka, kötött szegéllyel...

December hetedikén a pesti nők még olyan közömbös, mondhatnám szenvtelen arccal jártak-keltek a városban, mintha még csak nem is sejtették volna, hogy másnap, december nyolcadikán mindegyikük fején düftin-sapka lesz, másszínű kötött szegéllyel. Az említett dátumokért nem kezeskedem, de az bizonyos, hogy egyik napról a másikra történt. S bizonyos vagyok abban is, hogy e sapkaféleség divatja megfelelő előkészítés és megszervezés nélkül nem terjedhetett volna el ily gyorsan, huszonnégy óra alatt. Nagy eszmék évtizedek, esetleg évszázadok alatt válnak közkinccsé, a düftin-sapka kötött szegéllyel egy nap alatt érte el ugyanezt. E sajátságos jelenség magyarázatán elmélkedem, miközben az EMKE-kávéház üvege mögül szemlét tartok a Körúton hosszú, tömött sorban elvonuló düftin-sapkák fölött.

A december hetedikéről nyolcadikára virradó éjszakán valahol találkozniok kellett a pesti nőknek. Lehet, hogy a Vigadó romos nagytermében gyültek össze, lehet, hogy a Múzeum-kertben, a jó ég tudja. Igy, együttesen fogadhatták meg néma esküvéssel, hogy másnap már düftin-sapkát fognak hordani, kötött szegéllyel. De a sapkagyárak, szövetkezetek és iparosok már jóelőre tudtak minderről, különben hogy a csudába vehette volna meg másnap minden nő a düftin-sapkát, kötött szegéllyel. Ki szervezte meg a sapkaipart ilyen tökéletesen, ki teremtette elő a véghetetlen düftin-mennyiséget percnyi pontossággal, ki irányította a düftin-sapka termelést — nem tudom. Meghajtom előtte elismerésem lobogóját, s irigylem a jó érzésért, amellyel körülnézhet a városban: nem maradt nő düftin-sapka nélkül. A fehérneműim felügyeletével megbízott élettársam már huzamosabb ideje azt jelenti, hogy nem tud gumipertlit vásárolni. Azt, aki ellátta a fővárost düftin-sapkával, át kellene irányitani erre a területre. Hozza divatba a tartós, rugalmas gumipertlit is.

Tudom, a nők most azt gondolják: „e kötekedő alakból az irigység beszél, mert az ő tökfején már négy éve ugyanaz a szürke puhakalap poshad ...“ Nem így van. Nem irigylem a düftin-sapkát, söt, örülök annak, hogy lányaink és asszonyaink színes sapkákkal csinosítják magukat. Csak a rejtély, a rejtély megoldása izgat, a titok, amelyre nyilván sohasem fogok feleletet kapni: ki gondolta ki a düftin-sapkát, hogyan jött arra a gondolatra, hogy most egy másfajta sapka kell a nőknek, az, amit eddig hordtak, többé nem jó, nem szép, most düftin-sapka kell kötött szegéllyel. Hányadik és milyen érzékével ismerte fel a pillanatot, amelyben a nőknek düftin-sapkát kell a fejükre tenniök? Igy megragadni a pillanatot, így felismerni a „MOST“-ot, csak a lángelmék tudják.

De ki és hogyan fogja felismerni a percet, amelyben a düftin-sapka már nem lesz szép és jó? Összejönnek-e majd a pesti nők újra a Vigadóban, hogy elvessék a düftin-sapkát, vagy kiolvassák-e majd egymás szeméből már egy nappal előbb? Ki tudja? Én nem, az biztos.

Mert eljő az ideje ennek is és akkor százezer nő százezer düftin-sapkát fog százezer fiókba hajítani százezer kötött szegéllyel. Százezer porosodó düftin-sapka fogja hirdetni a Divat mulékonyságát, de az én fejemen akkor is ugyanaz a szürke puhakalap lesz, mint most, a férfiúi állhatatosság és bölcsesség gyűrött szimbólumaként.

Hogy valami örömöm nekem is legyen.

Tabi László

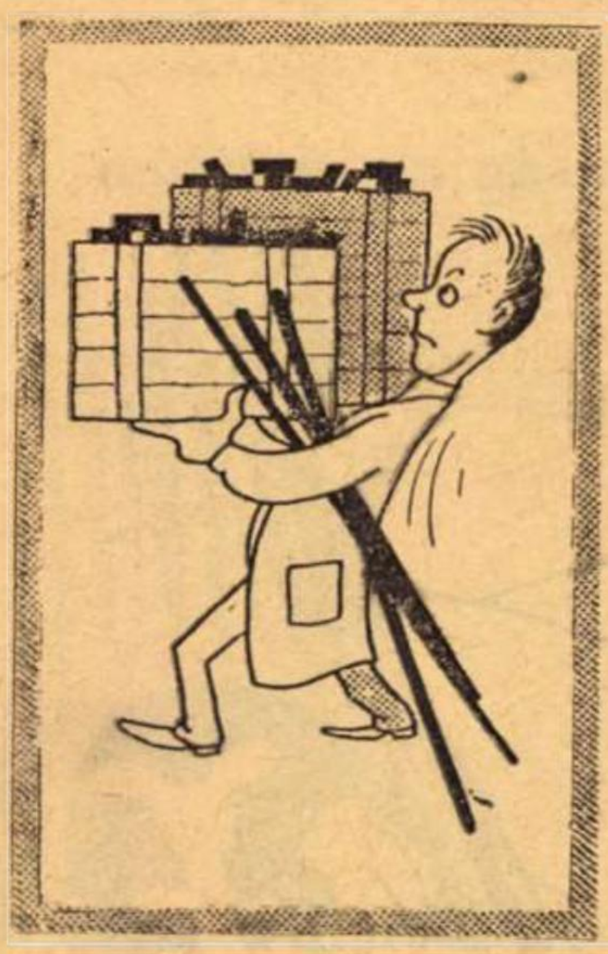
Női dolgok VIII.

— Már megint leszakadt? Nincs több tízfilléresem! Az isten sem győz téged aprópénzzel ...

(Vasvári Anna rajza)

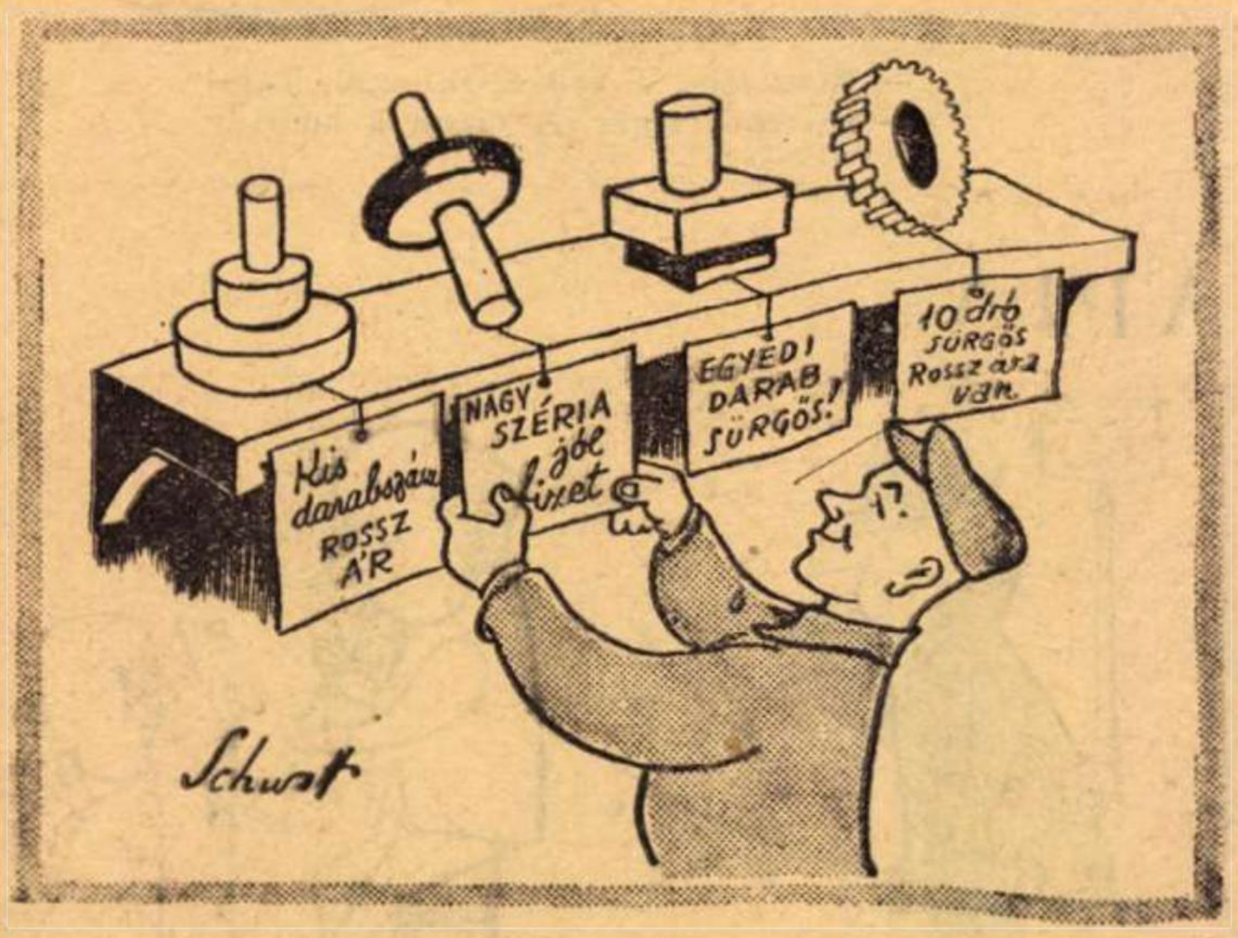
1955-ben ne legyen...

a diszpécser anyagmozgató ...

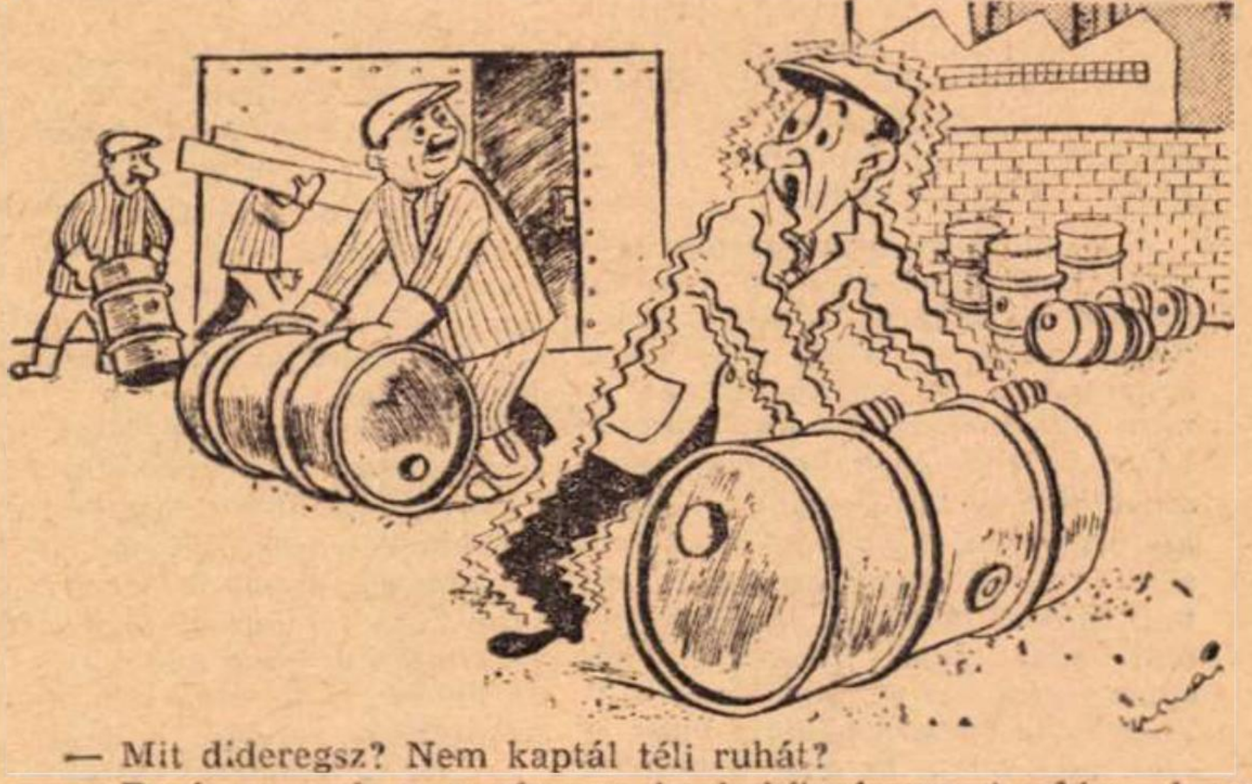

a művezető távol a dolgozók problémáitól ...

a dolgozó a munkában válogatós ...

A Beloiannisz-gyárban is előfordul

— Mit dideregsz? Nem kaptál téli ruhát?
— De igen, csak nem akarom bepiszkítani, mert akkor hogy megyek benne sielni?

A humor könyvéből

Carl bécsi szinigazgatónak volt egy Franz nevű titkára, akit az egész társulat gyűlölt. A direktornak születésnapja volt és megkérdezte Nestroytól, a Lumpacius Vagabundus népszerű szerzőjétől, hogy milyen meglepetést szerezzen a tagoknak.

— Megmondom őszintén, — mondta az írónak, — a rossz viszonyok miatt csak olyasmire szabad gondolni, ami nem kerül sokba és mégis örömet szerez a társulatnak.

Nestroy egy kicsit gondolkozott, aztán így szólt:

— Akasztassa fel a titkárát. Ez nem kerül sokba és az egész társulat örülni fog.

Relativitás

A vőlegény: Ejnye, de borotválatlan vagyok! Igy nem mehetek el a randevúra!

A férj: Nem is vagyok olyan szőrös! Nyugodtan elmehetek sétálni a feleségemmel!

TUDJÁK, KI UTÁN KELL MENNI

Ez itt Okos János bácsi,
Amint böngészi a lapot,
Nyilvánvaló, hogy a laptól
Épp egy jó ötletet kapott.

Nem habozik, útnak indul,
Nála van a helyzet kulcsa.
„Vajh' hova megy Jani bácsi?"
Töpreng Bálint, Sandri, Julcsa.

„Bárhová megy édes komám,
Uccu, menjünk csak utána,
Aki Jani bá' után ment,
Annak sose volt még kára!"

Aláírja János bácsi
Termelési szerződését,
„Akkor jó dolog ez, komám,
Nincsen abban semmi kétség!"

Csak egy koma mérgelődött
A jókedvű menet láttán:
„Ha megy valahová, máskor
Értem is szóljon be bátvám!..."

Dialógus

Péter (lázas, zaklatott hangon): Drága barátom, az ügy, amelyben beszélnem kell veled — számomra életbevágó. Ne hidd, hogy nagy szavakat használok, vagy túlzok. A tárgyra térek. Kérlek, drága barátom, nekem három napra szükségem van ötszáz forintra!

Pál (dermedten): Ötszáz forintra? Hiszen ez... ez a kérésed el sem hangozhatott volna kétségbeejtőbb időpontban. Rettenetes! Egyszerűen rettenetes, öregem. Nézd, a hideg veríték kiverte a homlokomat! Fogd meg a pulzusomat... figyeled...? Pillanatról pillanatra gyorsabb... és a szívem... a szívem...

Péter (ijedten): Dehát mi történt veled?

Pál (síri hangon): Nincs ötszáz forintom! Sőt, száz sincs. Egyszerűen semmi pénzem nincs. Tudom, te most azt hiszed, hogy... És ez számomra elviselhetetlen. A szó szoros értelmében el-vi-sel-he-tet-len. Hogy te azt hidd...

Péter: De nem, nem, igazán nem hiszem...

Pál (hamuszürkén): De tudom, hogy azt hiszed... Látom a szemeden! Érzem a hangodon! Szörnyu, szörnyű! Rosszul vagyok, szédülök. Hogy egyszer, egyetlen egyszer fordulsz hozzám ilyen kéréssel és én akkor is... és te most azt hiszed...

Péter (minden igyekezetével): Nem, nem, semmit nem hiszek, tudom, hogy ha neked volna, akkor... dehát neked nincs és...

Pál (lihegve): Nincs, nincs és ezerszer nincs! Én nyomorult, én semmirevaló, hogy az én barátom egyszer, egyetlen egyszer fordul hozzám ilyen kéréssel és nekem azt kell mondanom, hogy... *(zokogni kezd).*

Peter (megrendülten): Édes öregem, könyörgök... hidd el nekem, en nem hiszem, hogy te azt hiszed, hogy én... izé... soha, soha nem bocsájtom meg magamnak, hogy ezt tettem veled...

Pál (szipogva): Te csak vigasztalsz. De engem nem lehet megvigasztalni. Hogy te, te, egyetlen egyszer ötszáz forintért fordulsz hozzám, akkor, amikor nekem is... *(ismét kitör belőle a sírás)*, amikor nekem is éppen ötszáz forintra volna szükségem...

Péter (kezét tördelve): Mennyire sajnálom! Micsoda barom vagyok, lelketlen gazember, ha valamiképpen jóvátehetném...

Pál (öklével a szemét dörzsöli): Én vagyok a hibás, egyedül én! *(tompán).* Kellene, hogy legyen ötszáz forintom...

Péter (fölkiált): De ha egyszer nincs! Nem tehetsz róla, ne gyötörd magad, nagyon kérlek, vigasztalódj, egyetlen öregem, ha nincs, hát nincs, ne sírj, ne bánkódj...

Pál (nyöszörögve). Nem tudok megvigasztalódni! Nem tudok belenyugodni! Hogy nekem... nekem ne legyen ötszáz forintom... hogy én ne mondhassam, tessék, parancsolj, rendelkezz vele, annyi időre, amennyire akarod, szóra sem érdemes... ó, én, én... *(öklével a homlokát gyömöszöli).*

Péter (riadtan): Öregem... barátom... ne... könyörgök... ne... *(elszántan).* Én azonnal szerzek neked ötszáz forintot!

Pál (lassan abbahagyja a sírást, fölnéz): Szerzel?

Péter (fölugrik): Azonnal! Itt várj meg!

Pál (megadó sóhajjal): Jó! De siess!

Halász Péter

Pincézés a Zengő alján

Szőlőtermő vidékeinken az újbor első fejtéséig — ami pedig decembernél előbb rendszerint nemigen következik be — egyfolytában tart a pincézés. Nem csoda, hogy ezt a szép, régi szokást az újbor teljes letisztulásáig, megiggadásáig oly előszeretettel tartják be ma is a szőlőgazdák — hiszen a pincézés tulajdonképpen nem mást jelent, mint, hogy esténként egyik pincénél is, másiknál is „véletlenségből" összetalálkoznak, s ha már együtt vannak, meghányják-vetik egymás közt: kinek milyen bora termett. És akinek a pincéjénél éppen összetalálkoznak, annál mindjárt meg is tartják a borkóstolót.

A Zengő-hegy alján az idei pincézések alkalmával az a régi tapasztalat nyert megállapítást, hogy: lehet az újbor egy kicsit savanyúbb és gyengébb erejű, mint máskor volt — aki szivesen barátkozik vele, azt éppúgy leveszi a lábáról és éppúgy virágos kedvre deríti, mint máskor. Abban sem jutottak újabb eredményre a borkóstolók, hogy: az idei bor megint csak nem mindenkire hat egyformán, kire így, kire úgy. Tóth Pista bácsira például most is csak úgy, hogy: ha már a hetedik poháron túl van, akkor a nyolcadikkal nem nagyon kell megkínálni! Ifjabb Tóth Istvánnak pedig az újbor most is csak azt a csökönyösséget kölcsönözte, mely addig nem engedi hazaindulni az embert, míg a pincegazda kotorászni nem kezd a negyedkilós pincekulcs után.

Hogy hathatott az idei bor ilyen esetekben az asszonyokra, akik ugyan egy pohárral se ittak, de mindhiába várták odahaza az embereiket?... Csak úgy, ahogy azelőtt is mindig! Öreg Tóth Istvánné például egyszercsak azt mondta a menyének:

— Eredj, nézd már meg, mi van ezekkel az emberekkel?!

Amire ifjabb Tóth Istvánné elindult a két ember keresésére. S bár esteledett már, de pontosan oda talált, abba a pincébe, amelyikben idősebb és ifjabb Tóth borkóstolót tartott. Az ilyesmikhez az asszonyoknak mindig jó szimatjuk van.

Ugylátszik azonban, hogy az idei bor megint csak másképp hat az asszonyokra akkor, amikor a közelükbe kerülnek. Különösképpen a fiatal asszonyokra. Mert íme, ifjabb Tóth Istvánné is azt kérdezte — miután a maga emberét is meg az apósát is hasztalan próbálta a hazatérésre rávenni — hogy:

— Hány pohárral ittatok meg eddig?

Erre persze pontos választ nem lehetett adni, de a tétova találgatások is meglehetősen magas számot mutattak. Így hát a fiatalasszony kénytelen volt kijelenteni:

— Akkor nektek már biztosan elég volt... most nekem adjatok egy pohárral!...

Öreg Tóth Istvánné pedig most már a menyére is várhatott odahaza. És ekkor valahogy az történt, ami Petőfi versében a pappal, aki hiába várta vissza Csokonait a pincéből — hát maga is utána ment!... S mert az öregasszonyból sem veszett ki még az a bizonyos asszonyi szimat: ő is hamarosan rátalált arra a pincére, amelyben a két ember és most már a fiatalasszony is borkóstolót tartott.

No, ha rátalált, nem bujhatott ki az újbor megkóstolása alól ő sem! Aminek következtében csak enyhébben korholta a maga emberét a késői elmaradásért, ha korholta is.

Kellemesen telt hát az idő. Csudálatosképpen ifjabb Tóth István pendítette meg először:

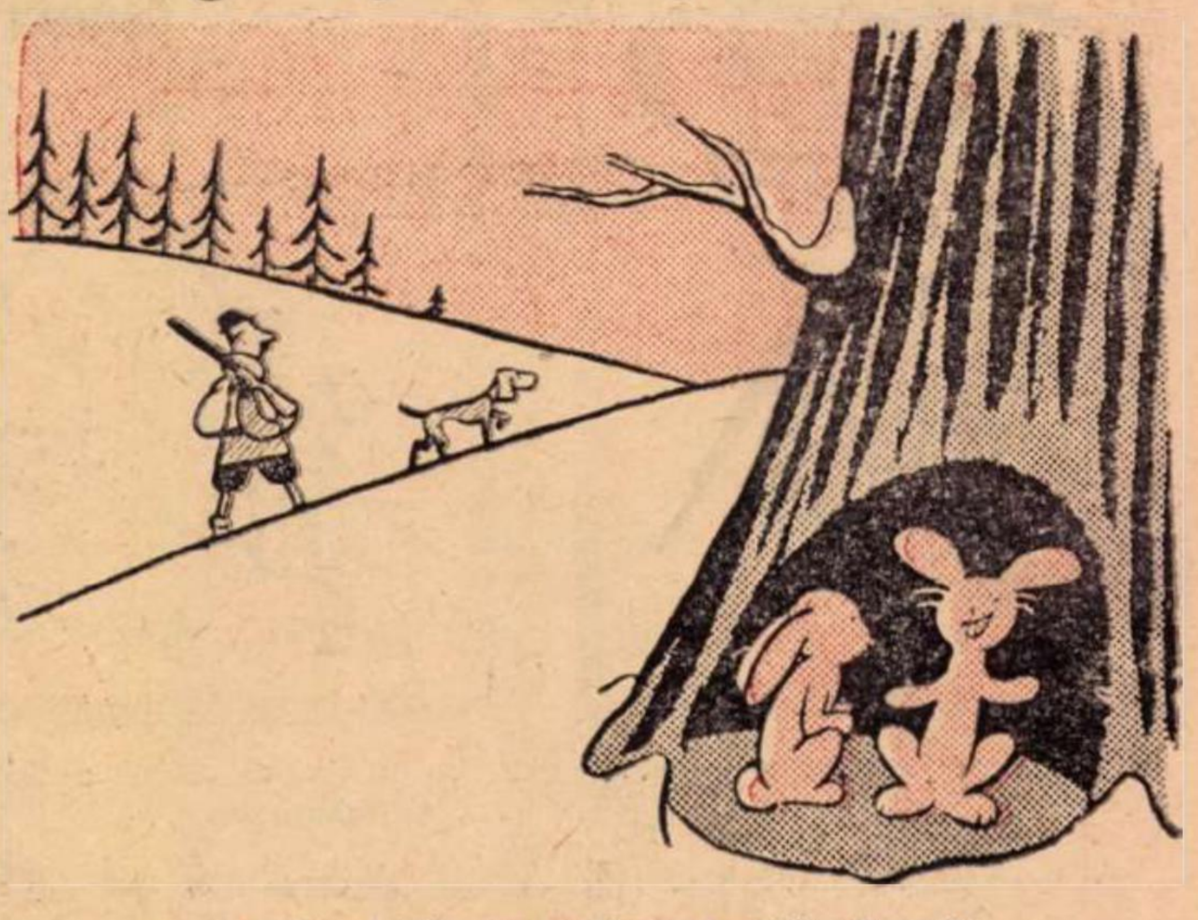
— Indulhatnánk már hazafele...

A többiek helytelenitően néztek rá. Öreg Tóth Istvánné fogalmazta meg a véleményüket:

— Mit nyugtalankodol? Nincs már kit utánunk küldjenek...

Szüts László

Sógorság-komaság az erdőben

— Nem félsz a vadászszezontól, Tapsi?
— Eszembe sincs. A vizsla a komám!

A FÚVÓS EGY NAPJA

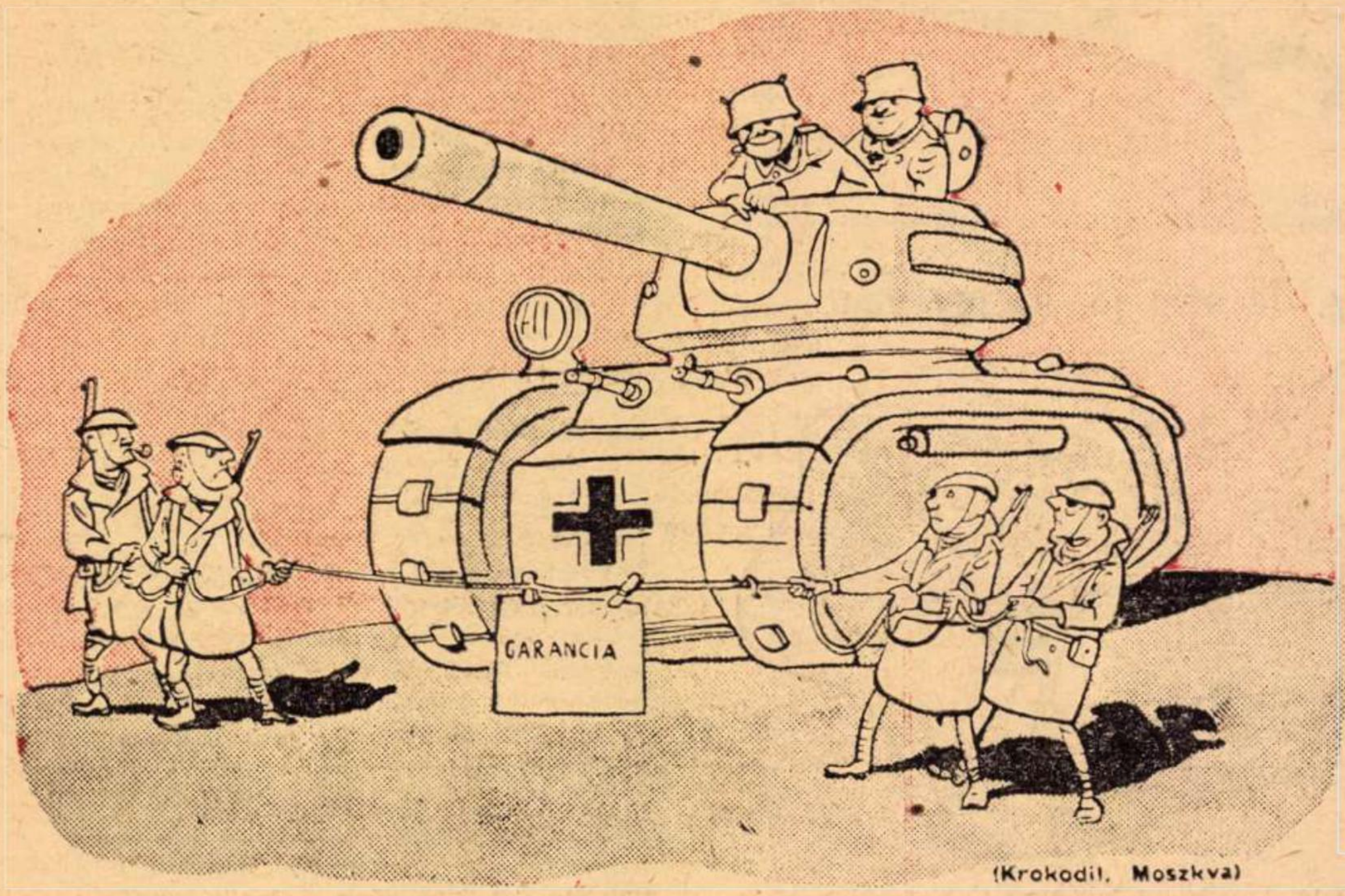

A német militarizmus

KÜLFÖLDI KARIKATÚRÁK TÜKRÉBEN

Megbízható akadály

A londoni és párizsi szerződések sugalmazói négy hadosztállyal garantálják, hogy az újrafelfegyverzett Wehrmacht nem fenyegeti Európa biztonságát.

(Krokodil, Moszkva)

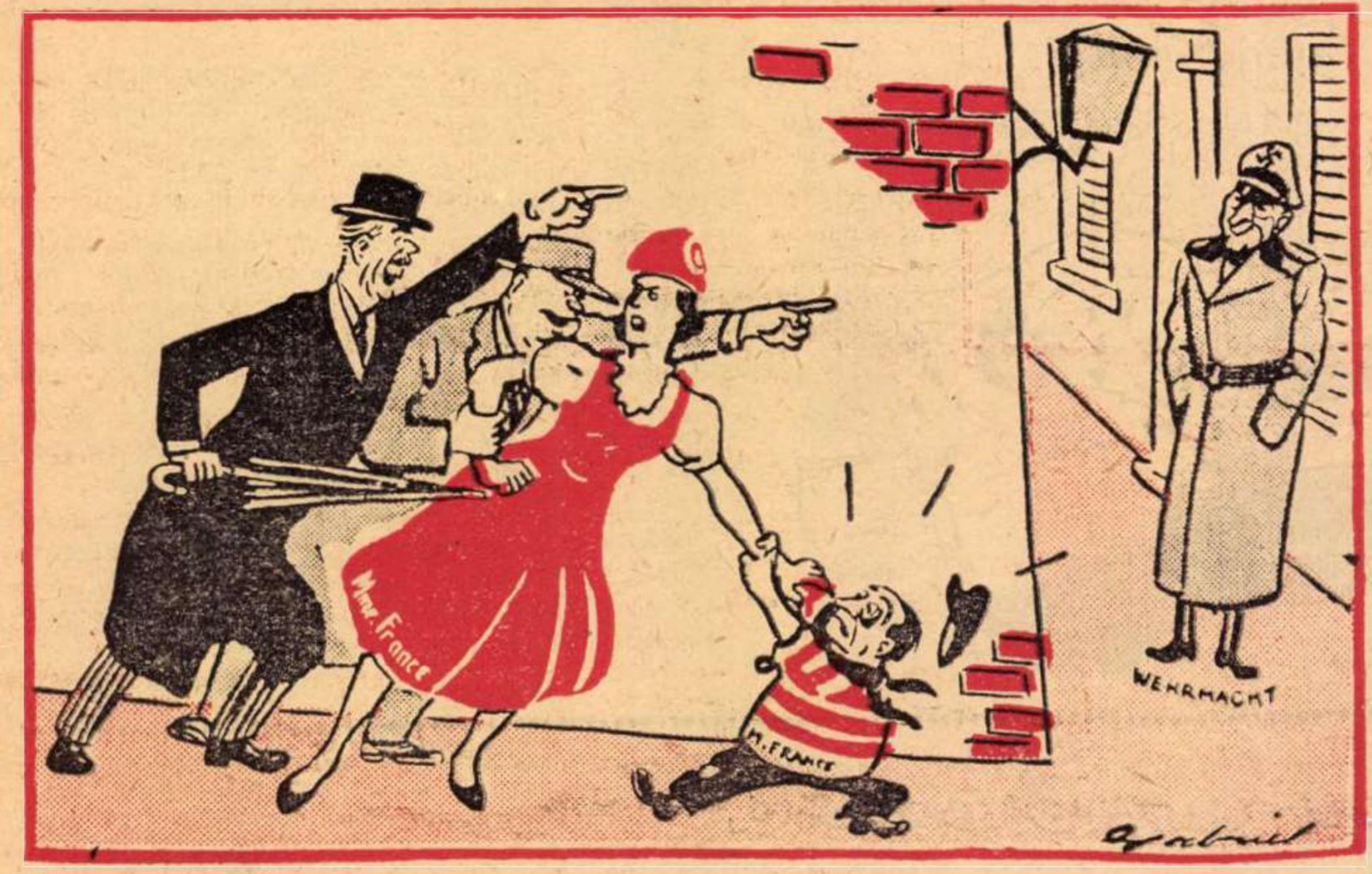
Ha minden kötél szakad...

...itt van a mi kedves szövetségesünk, a Wehrmacht...

(Krokodil, Moszkva)

A kerítők

— Vagy barátságos leszel ahhoz a kedves katonához, vagy pedig vége a mi barátságunknak is!

(Daily Worker, London)

Ujra Párisban

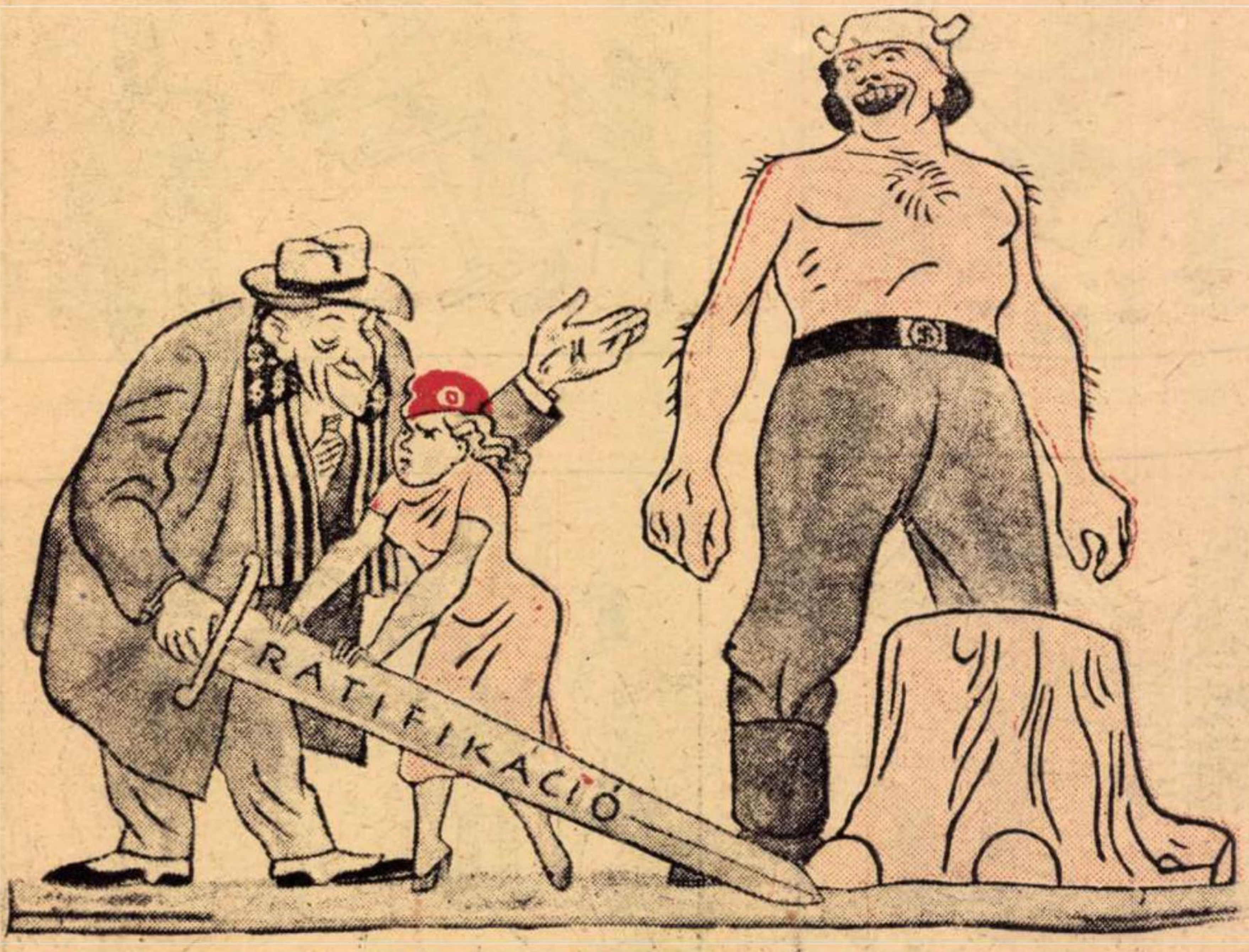
(Daily Mirror, London)

Az ugródeszka

(Eulenspiegel, Berlin)

Bevált őrangyal

— Add oda, kicsikém, a bácsinak a pallost, hogy legyen mivel megvédenie téged!

(Dikobraz, Prága)

HA ÉN LETTEM VOLNA A MEÓS A FÖLD ÁTVÉTELEKOR

Ej, ej, Istenkém, hát ez egy golyó!?
Dehogyis golyó; tök ez, vagy tojás!
És milyen rücskös! Csupa kiütés,
Csupa göröngy és csupa horpadás!

A tengely meg, ni, elferdült egész,
És ráadásul kenetlen forog,
A közepén, lám, már majdnem besül,
A két vége meg csak úgy csikorog.

És a kérge is folyton megreped
És sisteregve jön a bele ki;
A felén sírnak, felén mulatnak...
Az Egyenlítő minek hát neki?!

Nem is emlitve, hogy milyen koszos!
Ez a ragadós, piros folt mi itt?
Áhá, vér! Ennek folyton folyni kell?
Szép kis találmány! Hogy ebben ki hitt...!?

Vissza is adom. Silány munka ez.
Más ezért régen fegyelmit kapott.
Csináld meg újra, jobban, Istenem!
Szánd még rá azt a hetedik napot!

Elekes Attila

M. Korjun:

FÜLEMÜLE A KALITKÁBAN

Sír a szegény fülemüle
S azt kérdi az árva:
— Mért vagyok én rabkenyéren
Kalitkába zárva?
— Te kis buta, — mondják neki, —
Sajnálunk roppantul,
De bizony, ha nem zárnánk be,
Megenne a kandur.
— Csodálatos jószivűek
Vagytok, — szól a csacska, —
Mért nincs inkább kalitkában
Az a komisz macska?

(Fordította: Pogonyi Antal)

Tu Fu: *

Kora ősszel szenvedek az egyre tornyosuló aktahegy mellett

Hetedik hónap, hőség, izzik a nap az égen.
Eszem, de immel-ámmal, kevéssel is beérem.
Éjjel a skorpióhad csapolja-szívja vérem;
a légy donogva rajzik az őszi napsütésben.
A hivatalba érve ordítanék az égre:
toronyban áll az akta, de hozzák még serényen!
Szobámból hegyre látok. Ó, fenyőóriások!
El innen! Hadd tapodjak mezítláb, hóban, jégen.

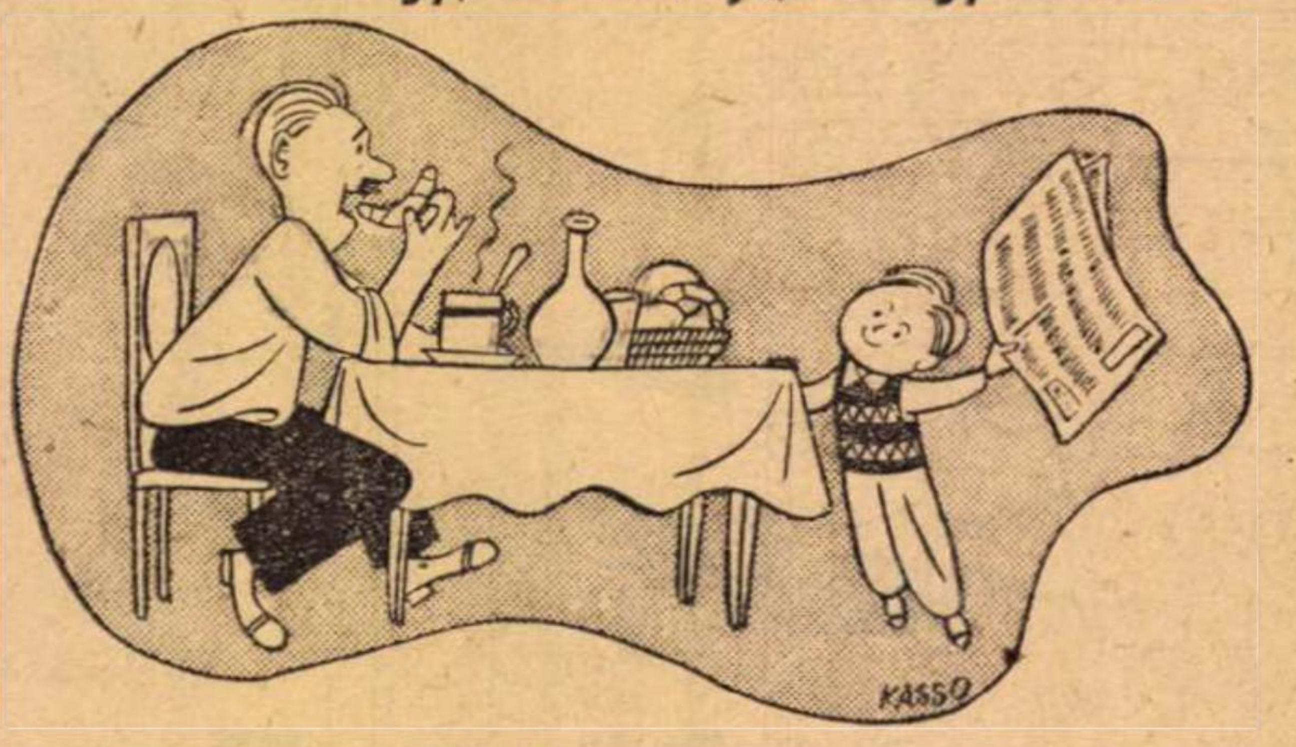
(Fordította: Kormos István.)

* Nagy kínai költő a VIII. századból. Kínában a papír — s így az akta is — akkor már ismert volt.

Aminek nem szabadna lennie

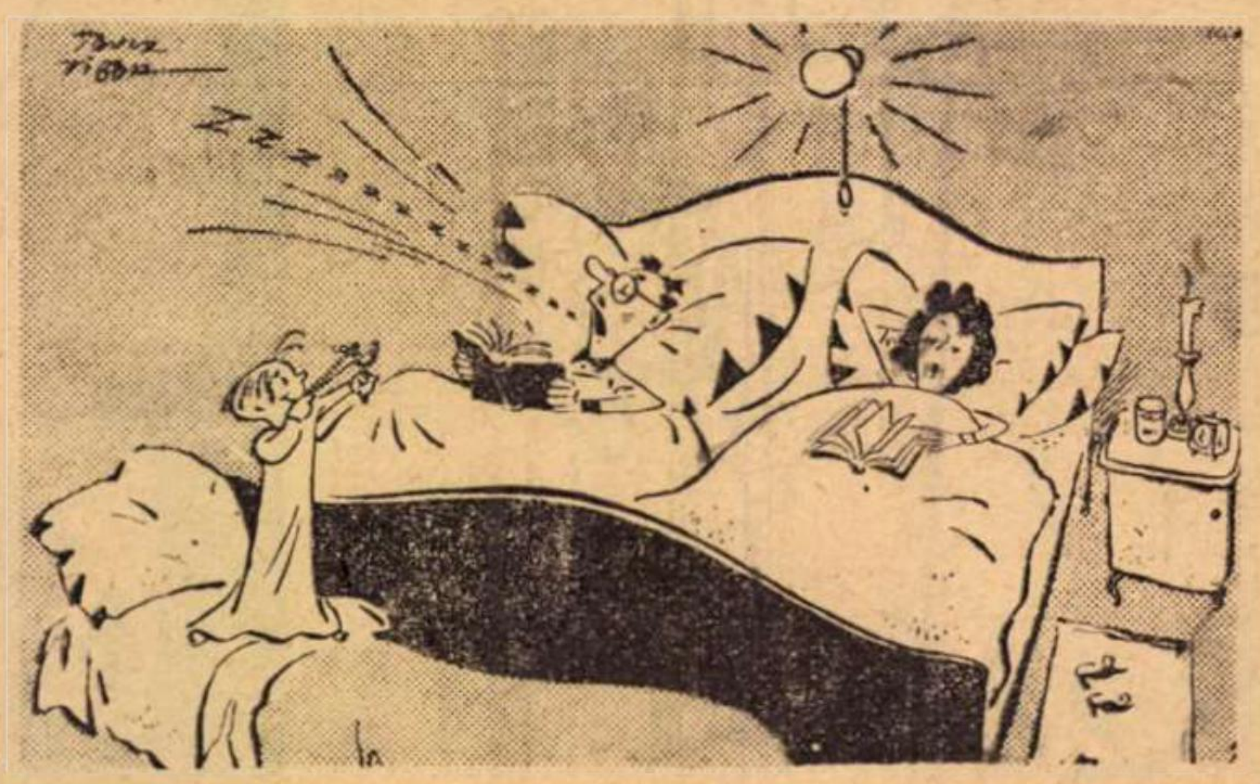

Van ez így, de nem jó, ha így van...

— Gratulálok apa, a gyáratok nagyszerű felajánlást tett!
— Tényleg? Ma még nem olvastam ujságot!

Ebadta majd eloltja...

Félbeszakítanak

Jelentéktelen dolog az egész és éppen ezért igen súlyos. Nem igaz az, hogy az embereket csak valami nagy megrázkódtatás kergeti őrületbe. Régi igazság, hogy meg lehet valakit ölni bicskával is, nem kell ahhoz föltétlenül atombomba. A régi Kínában állítólag úgy végezték ki embereket, hogy vizet csepegtettek a fejükre. S hallgassuk csak, mit mond erről a kérdésről az ismert anekdótázó:

— Nekem az a halálom, ha félbeszakitanak.

Ennek a kérdésnek eddig nem szenteltek elegendő figyelmet, pedig az emberi együttélés sikere sok tekintetben ettől függ. Az ember beszélő lény, s ha nem hagyják beszélni, megfullad. Gondoljuk csak el, az ember teljes lendülettel, szivvel, egész lelkét beleadva mond valamit, történetet, viccet, verset, valami fontosat, vigat, vagy szomorút akar közölni a világgal, s akkor... igen akkor, az elején vagy a közepén, de mindenesetre még a vége előtt valaki félbeszakit, valamit megjegyez, valamit kérdez, sohasem a tárgyhoz tartozót, s miután így derékbatörte legszebb álmaimat, angyali arccal mondja:

— Tessék csak, folytasd!

Mintha nem tudná, hogy lehullt róla az álarc. Mintha nem tudná, hogy kiderült: az érdeklődés hamis vonásai teljes érdektelenséget takartak. Én, a naiv, a hiszékeny, az idealista azt hittem, hogy csüng rajtam, hogy minden szavamat áhitattal hallgatja, hogy bámulja ékesszólásomat, gondolatbőségemet, bölcsességemet. S még elkivánja tőlem, hogy folytassam, mint a gramofonlemez, amelyről fölemelték, majd visszatették rá a tűt. Sőt ő sértődik meg, ha lehervadva, széttiporva, lelki egyensúlyomból teljesen kibillentve nem tudom folytatni. Holott egyszerűen lehetetlenség, önbizalmam romokban hever a földön, mint a darabokra tört üvegváza, amelyet többé nem lehet összeragasztani. A világnak szóló szavaimat torkomra forrasztották. Valami megszakadt bennem.

Ezt érezhette Einstein, amikor egy kisebb társaságban éppen lelkesen magyarázta, hogy a téridő folyamatosság metszetei jelentik az egyén háromkiterjedésű észleleti terét, s az udvarias háziagazda így szólt közbe:

— Nem szomjas, doktor úr, parancsoljon talán ebből... ja bocsánat, tessék csak folytatni...

Vagy, amikor Goethe elszavalta szerelmesének az „Über allen Gipfeln" kezdetű versét, s a házias Christine imigy szakította félbe:

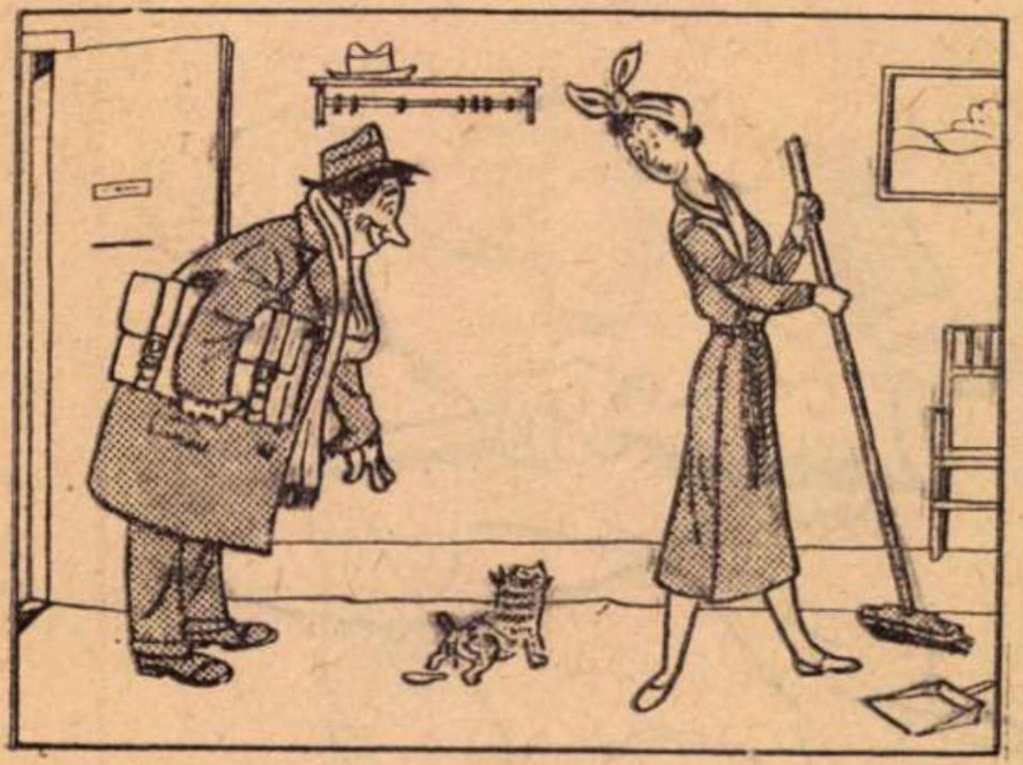
— Drágám, nem láttad a gyűszűmet?... Nem ültél rá?... Na mindegy, folytasd csak, figyelek... szóval mit csinált a madárka odafönt?

Még csak annyit: nem igaz, hogy Hamlet azért mondta el egymagában „Lenni vagy nem lenni" kezdetű fejtegetését, mintha szégyelte volna kétségeit a túlvilági élet kérdésében. Dehogy! Nem akarta, hogy félbeszakitsák!

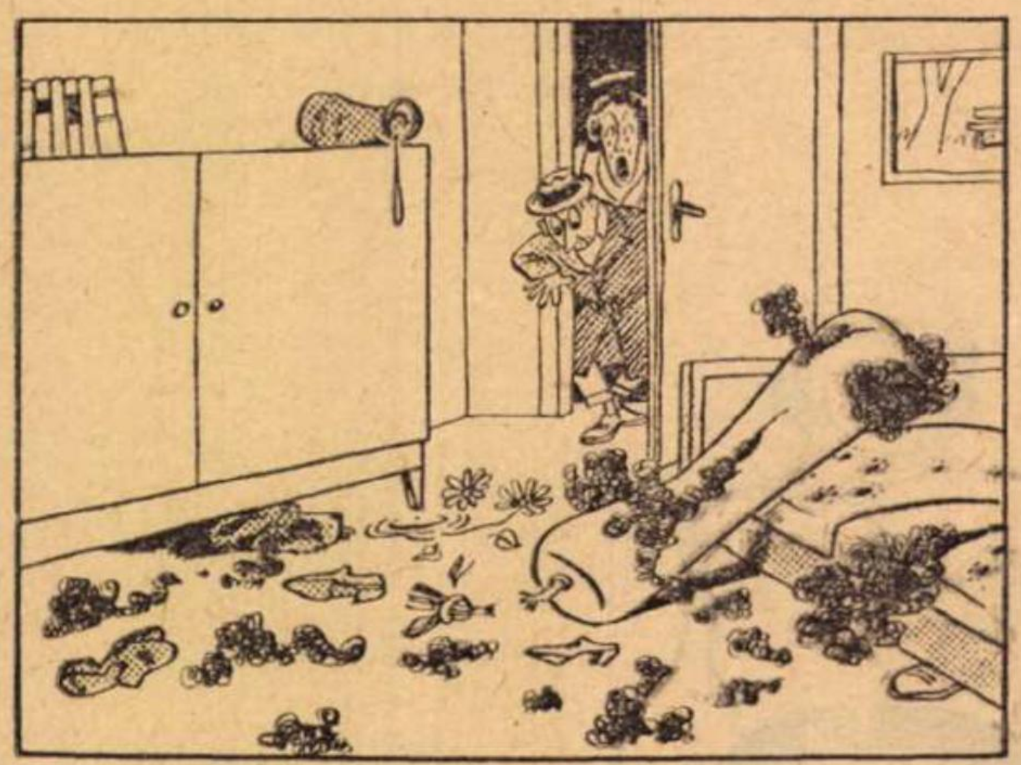
Feleki László

Kutyás emberek

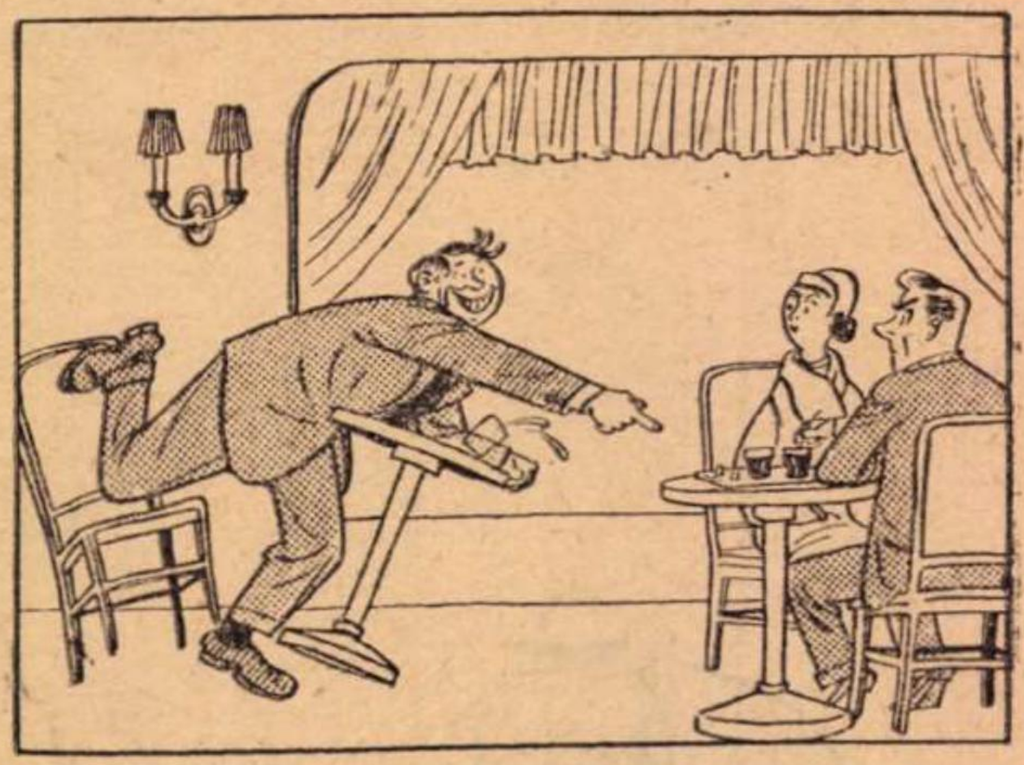
(Gerő Sándor rajzai)

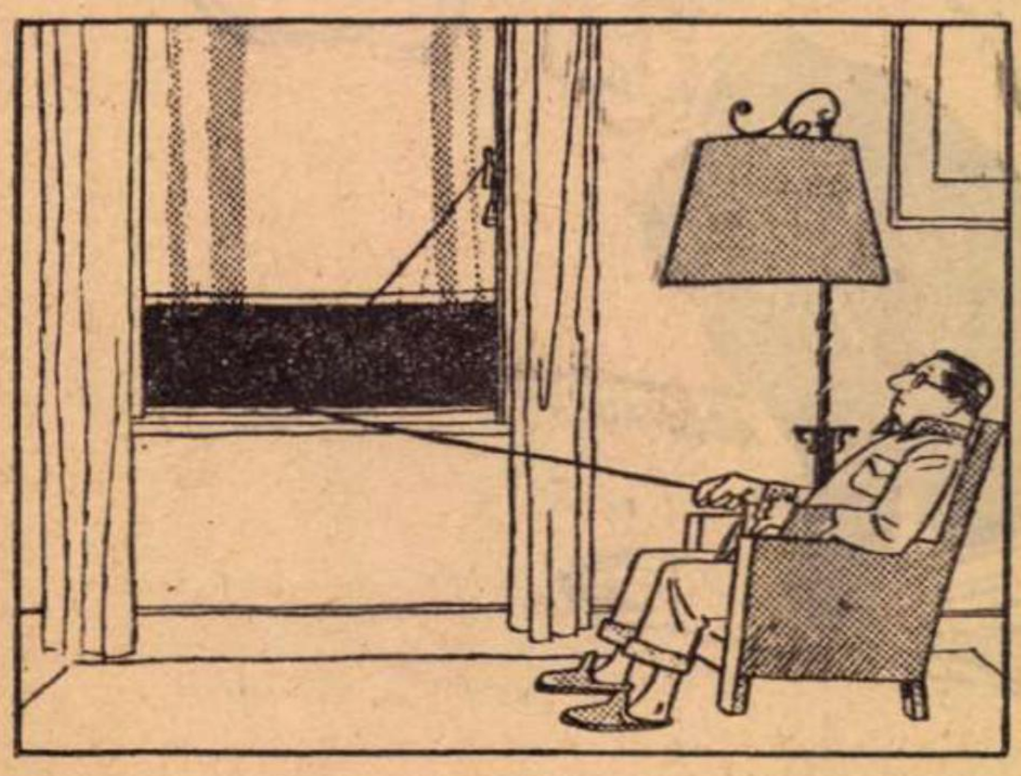
— Nézd, mit hoztam!

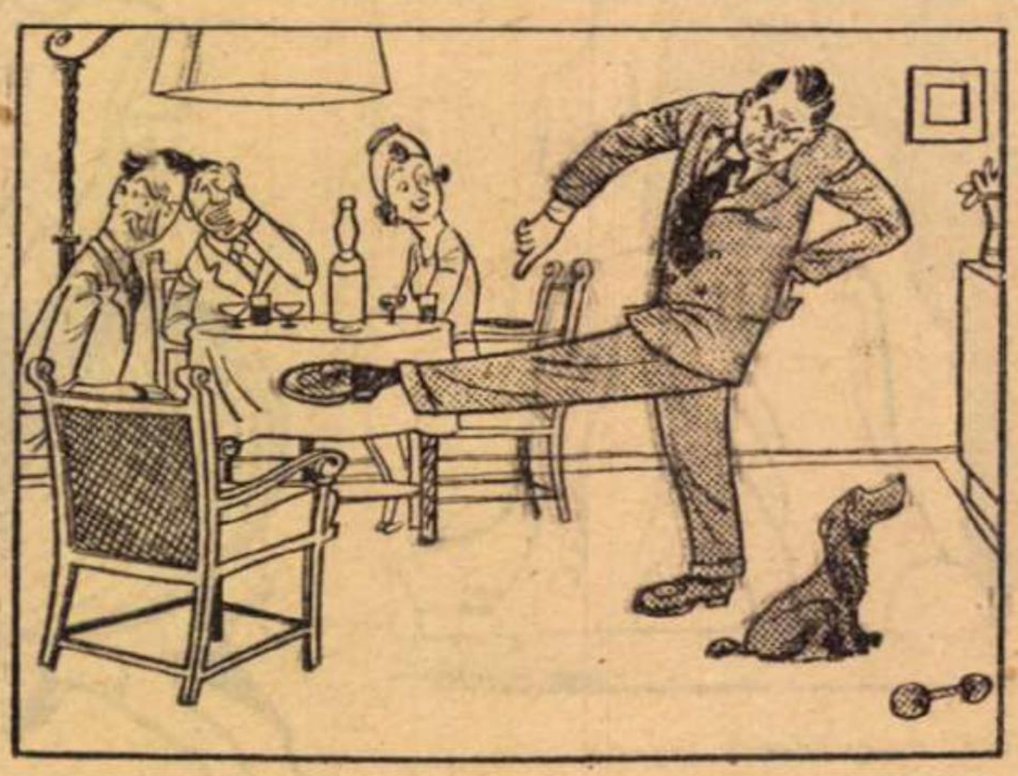
Fogzik a kicsike...

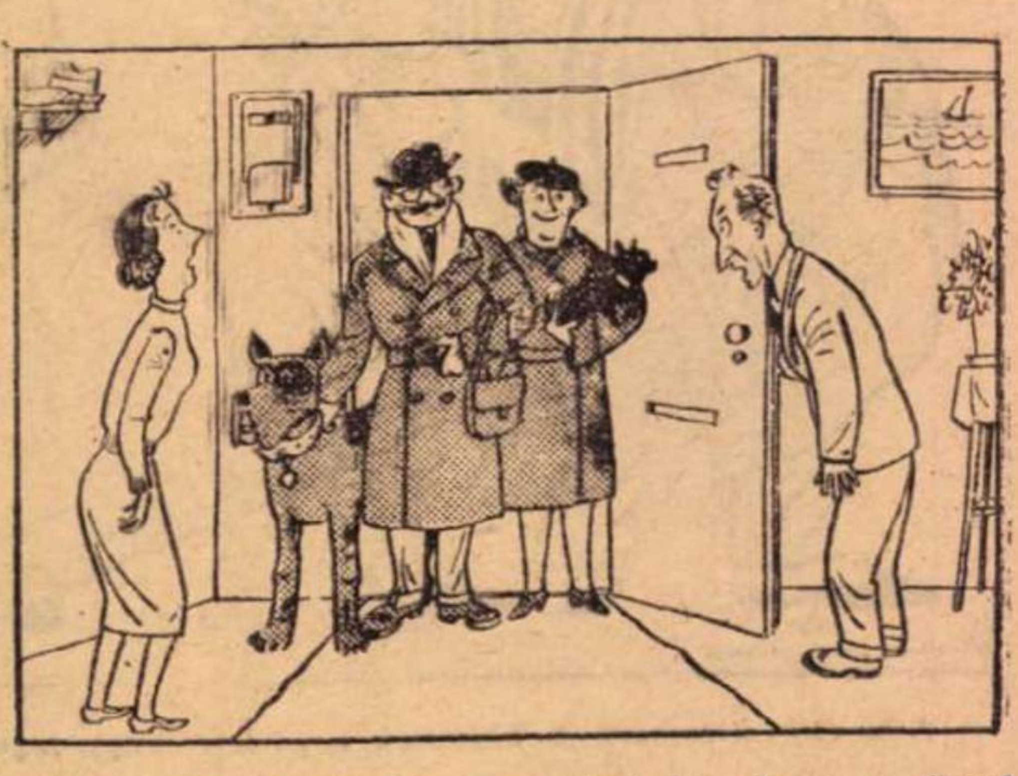
— Ugye szabad ez a szem kockacukor — a kiskutyámnak!

Földszinti lakos: Siess, Csöpike, siess!

— Bobby, hopp!!

— Ne haragudjatok, de nem tudtuk kire hagyni őket!

KULTURFRONT

MEGNYÍLT A SZÍNHÁZTÖRTÉNELMI MÚZEUM

Ebből az alkalomból bemutatjuk a Ludas Matyi Színháztörténeti Múzeumát.

(Sándor Károly rajza)

A slágerkérdésről

Nem tudnám okát adni, hogy miért kezdtem másfél évvel ezelőtt slágerzenét írni. Lehet, hogy a lelkem tele volt melódiával, az is lehet, hogy a zsebem üres volt, végtére is mindegy. E kérdésre majd az utókor megfelel. Annyi kétségtelen, hogy ügyes dalokat írtam, s jó reményem lehetett arra, hogy nevemet mihamarébb együtt fogják emlegetni Schubert, Mozart, Grieg és Hajdu Julia nevével, ábécé-sorrendben. „Én vagyok én, te vagy te" című dalomat még ma is éneklik az arra rászorulók.

Termékeny és ügyes dalszerzőnek bizonyultam, s dicsekvés nélkül állíthatom: nem volt az a melódia, ami eszembe ne jutott volna: S amit roppant lényegesnek tartok: kínosan ügyeltem arra, hogy slágereim eredetiek legyenek, melódiában csakúgy, mint ritmikában. Rám ugyan — határoztam el szilárdan — senki sem fogja azt mondani, hogy lopom a dallamokat. Épp ezért nagyon elszomorított, amikor többen azt mondták, hogy lopom a dallamokat.

Érdekes. Ha én Kovács Jánosról, egyszerű embertársamról azt állítom, hogy lop, bizonyítanom kell, vagy becstelen rágalmazó vagyok, méltó a társadalom megvetésére. Ha nem tudom megmondani, hogy Kovács János mit, mikor és kitől lopott, kaphatok Kovács Jánostól egy pert a nyakamba, vagy egy boxot a hasamba. Teljes joggal. De Kovács János rólam nyugodtan állíthatja, hogy lopok, s ezt mindössze azzal bizonyítja, hogy dudol valami csonka melódiát, s mond egy nevet, mondjuk: Blaskó Eleméret. Ez azt jelenti, hogy hitvány módon eloroztam Blaskó Elemér szellemi tulajdonát, holott ez nem igaz. Mert Blaskó ezt írta: tátitititátátá, én viszont azt, hogy titititititátátáti. Tizenkét hang van összesen, abban már a félhangok is benne vannak, én is csak ezeket variálhatom, nem igaz?

Felkeres például a napokban Péterke Sándor szerzőtársam, s közli velem, hogy az én „Nézze Pista, jöjjön vissza, mindent megbocsájtok" című slágerem dallama meghökkentő módon egyezik az ő „Nézze Jucsa, mégis furcsa, mit gondol felőlem" című dalára. Kérdezem tőle: mondja csak kollégám, mikor írta maga ezt a dalt? Mult év novemberében — feleli. Kacagva húztam ki íróasztalom fiókját. Elővettem szóbanforgó dalom eredeti kottáját s megmutattam a dátumot rajta: április. Már éppen szemrehányást akartam tenni neki, hogy ellopta a dalomat, amikor így szólt: „nem azért mondom, de a melódiája már február óta zsongott bennem..." S azzal sértődötten elment.

Másnap — szokásom szerint — ülök a Minaret-eszpresszóban, amikor a telefonhoz hívnak. Sándorka Péter zeneszerző.

— Kérem — harsogja felindultan — az ön „Nézze Pista, jöjjön vissza, mindent megbocsájtok" című dala megdöbbentően hasonlít az én „Gerlemadár, gerlemadár, hol jársz, hol a madár se jár" című magyar nótámra. Magyarázatot kérek!

— Mikor írta ön a szóbanforgó nótát?

— Mult év októberében.

— Hát akkor ide figyeljen! Én a magamét áprilisban írtam. Tehát én nem lophattam. Ellenben az a gyanúm, hogy az ön nótáját ellopta Péterke Sándor, s jó lesz, ha utánanéz a dolognak.

S kacagva tettem le a kagylót. Ha mindkettőjük dala hasonlít az enyémre, akkor egymásra is hasonlítanak, vitatkozzanak ők.

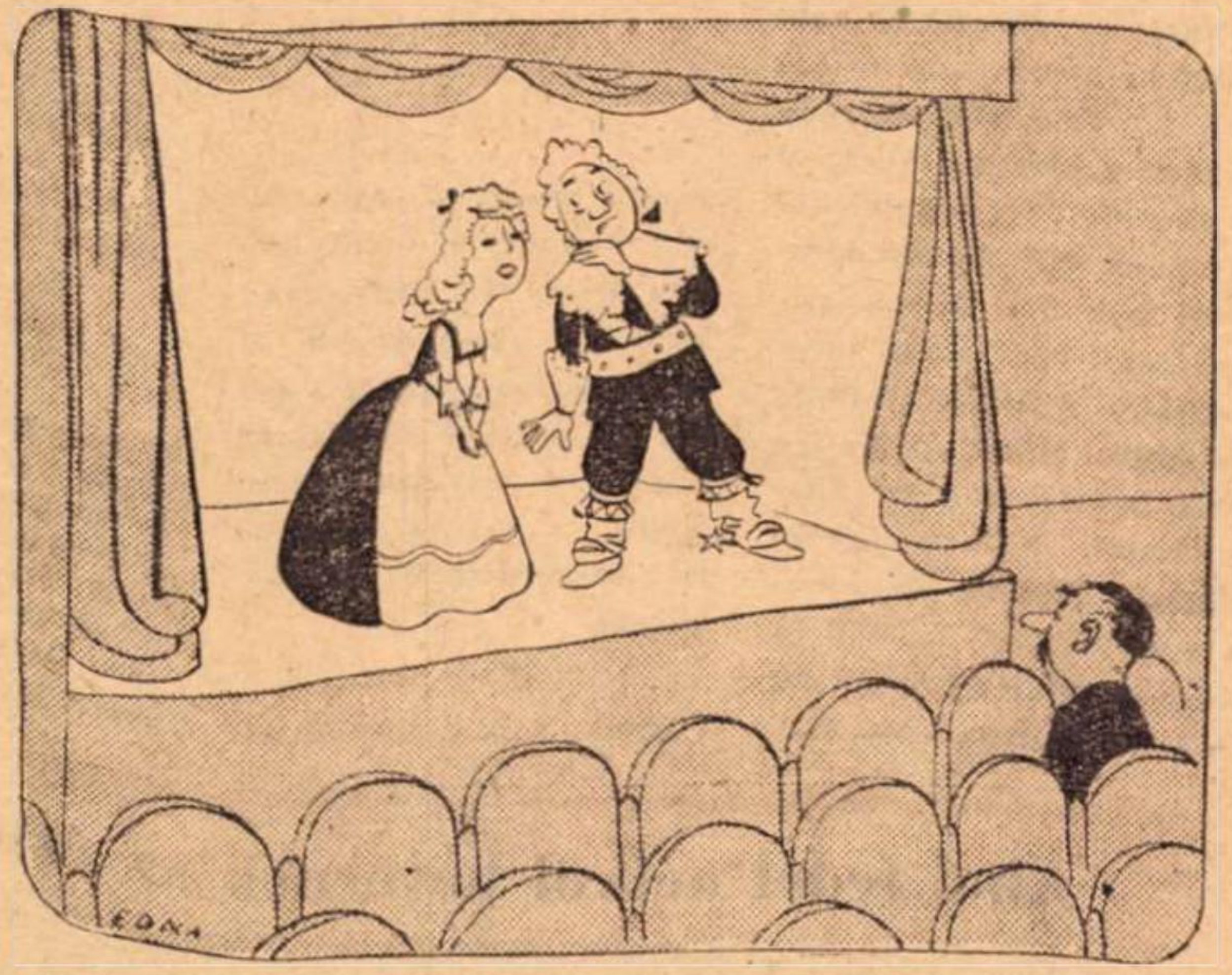

Vitakoztak is. Még választott bíróságot is összehívtak. Ezt onnan tudom, hogy megküldték a jegyzőkönyvet nekem is, amelyben megállapítást nyert, hogy mindhárman egy Offenbach-melódiát dolgoztunk fel.

De — kérdem én — haragudhatok ezért Offenbachra? Nem. Hiszen ő is csak tizenkét hangot variálhatott...

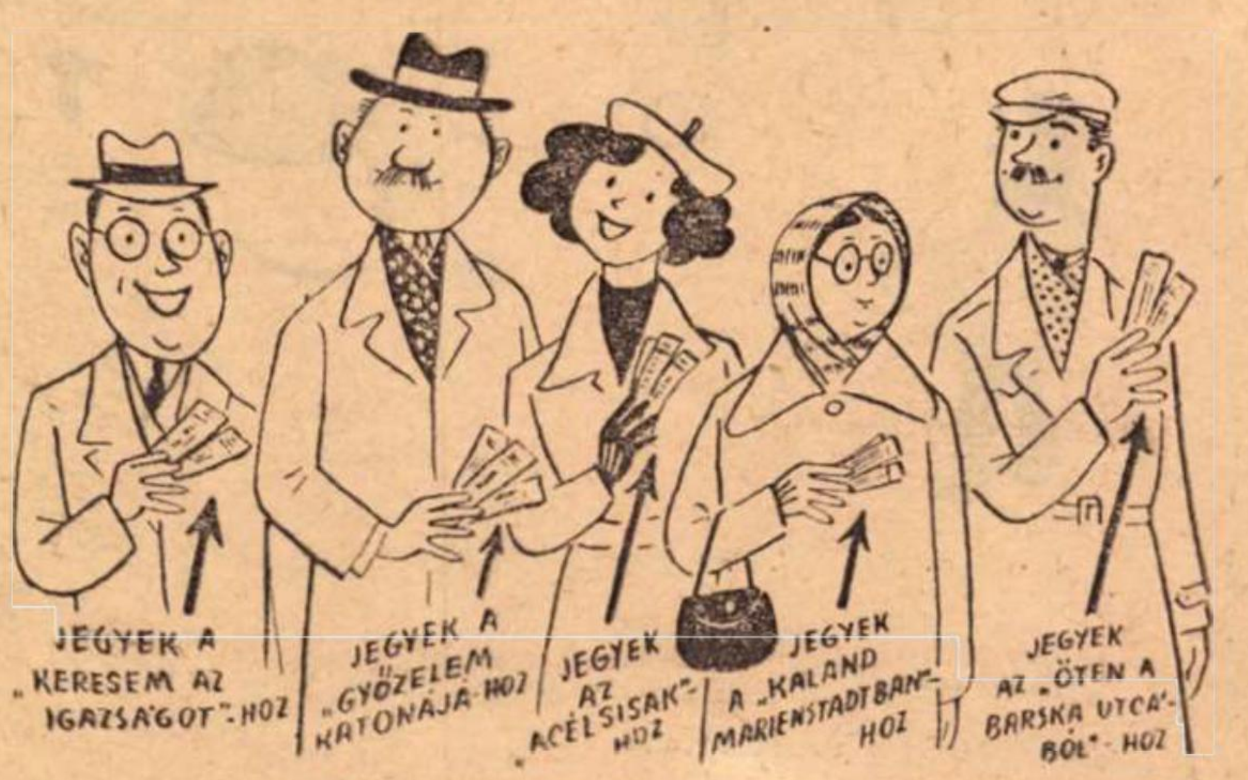
Tardos Péter

Fő az egyensúly

— Remekül szervez ez a Filharmónia. A multkor mi nem jelentünk meg, most a közönség. Kvittek vagyunk...

Öten a Szondy utcából *a Lengyel Filmhéten*

Le a bürokráciával!

Profil vagy bürokrácia?

Üzemi konyhánk tisztántartásához mosószódára van szükségünk. Mindig a Vegyianyagnagykereskedelmi Vállalat szállította a szükséges tisztítószermennyiséget, de nemrégen valaki kitalálta, hogy a szóda „nem tartozik a vállalat profiljába". Nincs profil, nincs szóda... A tanács kereskedelmi osztályához fordultunk segítségért, ahonnan a Vegyianyagnagykereskedelmi Irodához utasítottak. A Vegyianyagnagykereskedelmi Iroda azt tanácsolta: kérjünk kiutalást a felettes minisztériumunk anyaggazdálkodási osztályától. Ha azoknak nincs „kontingensük", kérjenek a Könnyűipari Minisztériumtól. Ebből a kontingensből adjanak nekünk kiutalást, a kiutalással forduljunk a Vegyiipari Készletező Vállalathoz, az majd megmondja, hol kapjuk meg az árut... .

Profil ide, kontingens oda, kiutalás amoda — szóda még mindig nincs...;

Diósi Sándor
MASPED üzemi étkezdevezető
Bp., V. Kristóf tér 2.

Se pénz, – se kerékpár

Lassan két hónapja lesz, hogy futok a saját kerékpárom után, de úgy érzem, hogy a Ludas Matyi segítsége nélkül soha nem fogom utolérni ezt az átkozott masinát. Mielőtt

tovább futnék, gyorsan elmondom, hogy ezt a bújdosó kerékpárt a szolnoki KERAVILL-nál vettem még a mult év november 13-án. (Ára 920 forint, gyártási száma: 14794.) Amikor hazaérve meg akartam lovagolni, nem hagyta magát, ami érthető is. Tele volt szegény gyártási hibával. A váz el volt görbülve, a gumi abroncsán egy jókora darabon nem volt perem, ennélfogva nem akart megmaradni a helyén, mindig leugrált. Mikor aztán így szép aprólékosan megállapítottam, hogy a kerékpárom használhatatlan, visszavittem az üzletbe és kértem, hogy cseréljék ki. Azt se bánom, ha drágább, inkább ráfizetek, csak jó legyen. De ők nem cserélhetnek — mondották, hanem visszaküldik a nagykereskedelmi vállalathoz, az majd elintézi, jöjjek vissza a jövő héten. „Jövő héten" visszamentem, még nem volt kerékpár, azt mondták: nézzek be gyakrabban. Én benéztem gyakrabban, de hiába. Akkor elmentem a nagykereskedelmi vállalathoz. Ott megmutatták azt a levelet, amelynek kíséretében visszaküldték kerékpáromat a gyárba. Ezek szerint az én kerék-

párom most visszakerült oda, ahonnét elindult hódító útjára. Én pedig gyalogszerrel kutyagolom a napi tízkilométereket a selejt dicsőségére és várom, hogy mi érkezik meg előbb, a tavasz, vagy a jól megérdemelt kerékpárom.

Kiss Mihály lakatos,
Szolnok, I., Szegfű-u. 13,

Jó kis tábla

A veszprémmegyei tanács üzemi étkezdéjében olvastuk egy hatalmas táblán a következő feliratot:

OK NÉLKÜL NE SÉRTEGESSE A KONYHA DOLGOZÓIT!

(A konyha dolgozói — ezek szerint — az okkal való sértegetést szívesen veszik?)

A Mil-lap

Aki nem tudja, hogy mi az, annak eláruljuk. A Mil-lap egy közönséges — szaknyelven a 6000/1-es — nyomtatvány, és a postahivatalokban árusítják 4, azaz: négy fillérért. Akkor használják, amikor egy dolgozót az egyik vállalattól a másik vállalathoz helyeznek át. A Mil-lapon tünteti fel az elbocsátó vállalat az illető fizetését, levonásokat és egyéb munkaviszonyváltozással kapcsolatos adatokat.

Nem is lenne semmi baj ezzel a Mil-lappal, ha a Budapest Nyugati-pályaudvar egyik volt dolgozóját nem Mil-lap nélkül küldték volna új munkahelyére, az Aszfaltútépítő Vállalathoz. Az Aszfaltútépítő levélben kérte a pályaudvar létszámhivatala vezetőjét, hogy az új dolgozó adatait a Mil-lapon közölje. A levélre a Nyugati-pályaudvar létszámhivatala vezetője a következőket válaszolta:

„Csatolt megkeresésükre értesítem, hogy a kért Mil-lapot csak abban az esetben tudom megküldeni, ha azt 2 példányban hozzánk elküldik, mivel annak általunk való beszerzésére anyagi fedezetünk, illetve alapunk nincsen. A dolgozó, aki fegyelmezetlen volt, önkényes kilépésekor figyelmeztetve lett, hogy a postán vegyen két Mil-lapot és hozza ide kitöltés végett, de ő ezt elmulasztotta. A kért adatokat a lapok elküldése esetén postafordultával megküldöm.

Lájer Péter s. k.,
a létszámhiv. vezetője."

★

Nem hisszük el, hogy a Nyugati-pályaudvar létszámhivatalának 8, azaz: nyolc fillérre nincs fedezete. Bár lehet, hogy éppen azért nincs, mert az ilyen 8 filléres ügyekre időt, papírt és postaköltséget pazarol.

Két szomszédvár

A Szent István körút 27. számú házban van, dehogy is van, volt egy ÁTEX-üzlet. Ez a bolt egy évvel ezelőtt húzta le redőnyét. Azóta az ÜZBER „építi" a helyiséget. Az ÁTEX-áruda azóta ugyancsak a Szent István körúton, egy kis üzlethelyiségben árusít. A bolt a 27-es számú házban 1950-ben nyílt meg és 1951-ben már átalakították. De az 1952-es év sem volt mentes a kőművesmunkától. A mostani átalakítási munkát 1954 január 14-én kezdték meg. Elkészítését először augusztusra ígérték. Amikor már nyilvánvalóvá vált, hogy ezt az időpontot nem tarthatják be, az ÜZBER óvatosan őszre tolta a határidőt. Októberben már január végéről beszéltek. A jelek szerint azonban erre az építőmesteri ígéretre nem lehet építeni. Az átépítés alatt álló nagy boltban ugyanis sokáig csak egy kőműves szakember dolgozott két kisegítővel.

Az ÁTEX-bolt építői tanulhatnának a szemben lévő Zöldség- és Gyümölcs Kiskereskedelmi Vállalat áruda építőitől. Itt az átalakítási munkát november 8-án kezdték el és nem egész kéthavi munka után már megindult a forgalom az átalakított új boltban. Mi az oka annak, hogy az egyik üzlet átalakítását gyorsan, szinte napok alatt el tudják végezni, a másikat pedig egy teljes esztendeig építik?

Ha az olvasó arra gondol, hogy ez egyetlen üzlet átalakításának ügye, akkor nagyon téved. Sajnos, túlságosan gyakoriak az ilyen esetek. Sokszor szép üzleteket érthetetlenül átalakításra „ítélnek", lehúzzák a redőnyt és fél évig semmi sem történik. Azután megjelenik két kőműves és újabb fél évig „tatarozmak".

Ez az üzletátalakítási módszer egyáltalán nem szolgálja a „Szép Budapest" szép akcióját.

(budai)

Javítás „kis hibával"

Az intézetünk laboratóriumában használt „Exakta" fényképezőnén zárószerkezete elromlott. Javítás végett odaadtuk a Fővárosi Finommechanikai Javító Vállalatnak. Mindez 1954. márciusában történt. A javításért kifizettünk 143.50 forintot, de hiába, mert kéthónapi használat után a gépet ugyanezzel a hibával kénytelenek voltunk ismét átadni a javítóvállalatnak. Most már 185.10 forintot fizettünk a javításért, de a hálátlan gép — melyre ennyit költöttünk — október második szombatján ismét csütörtököt mondott. A Fővárosi Finommechanikai Javító Vállalat — bizonyára azért, mert már az állandó ügyfelek közé sorolt bennünket — most kedvezményes árat, 105 forintot számított a javításért.

A hiba csak az, hogy a fényképezőgép zárszerkezete még mindig rossz.

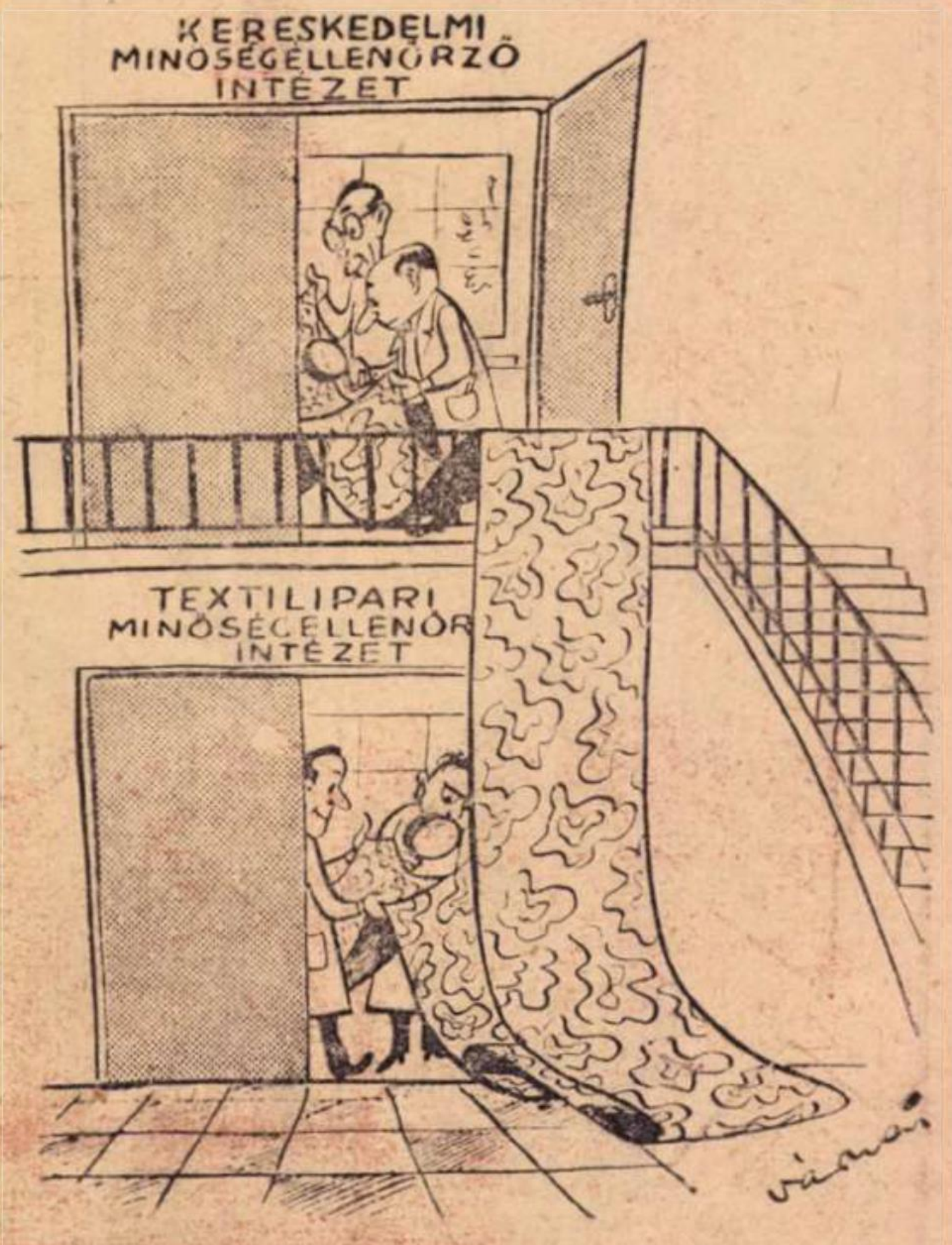
A zárhiba javítási ügyét szeretnénk végre egy jó és most már díjmentes javítással lezárni.

Szele Mihály h. ig.
Vasipari Kutató Intézet

KORSZAKALKOTÓ!

A Textilipari Minőségellenőrző Intézet a Kereskedelmi Minőségellenőrző Intézettel egy épületben dolgozik és gyakran egyidőben azonos anyag minőségvizsgálatát végzi.

(Ujsághir)

Ujításra...: ...náljuk egyszerre a vizsgálatot, ez időmegtakarítást jelent.

Az Esztergomi Szerszámgépgyár címére!

Előregedett esztergapadunknak minden porcikája lö...ött, amikor a Földművelésügyi Minisztériumtól végre örvendetes levelet kaptunk. Közölték, hogy az Esztergomi Szerszámgépgyár rövid időn belül megjavítja padunkat.

Szeptemberben leszállították a padot a Szerszámgépgyárnak, ahol megígérték, hogy a hónap végére a pad elkészül. Nem készült el... Megígérték, hogy október végére megkapjuk. Október végén november végére, december végén pedig januárra tolták a „végleges" elkészítés határidejét.

Szeretném tudni, hogy meddig tart még ez a „jövő hónap végére" való ígérgetés? November elején megkezdtük a téli gépjavítást. Esztergapad nélkül azonban tervünket nem teljesíthetjük. Az Esztergomi Szerszámgépgyár így értelmezi a mezőgazdaság megsegítését?

NÉMETH GÉZA
a zalaszentgróti AG főgépésze

Néma mozi Kispesten

Kispest három mozijából csak kettő működik: az Élmunkás Mozi ugyanis tatarozás miatt hónapok óta zárva tartja kapuit. Időközben újságcikk jelent meg a csigalassúságú átalakításról. Ez egyidőre fel is frissítette az építkezés ütemét — aztán végleg abbamaradt a munka. A mozi zárt ajtói mögött mély némaság honol. Ugyan, meddig még? — kérdik türelmetlenül kispesti olvasóink.

AZ OLVASÓ KÉRDEZ

November végén idézést kaptam a sztálinvárosi tanács büntetőbírájától, házirend elleni kihágás címén: rámfogták, hogy kutyát tartok. Tiltakoztam az állítás ellen, nem tartok és nem is tartottam kutyát. Tiltakozásomat jegyzőkönyvbe foglalták. Nemrégiben azonban újabb értesítést kaptam, amelyben közölték velem, hogy rövidesen oltóanyag érkezik, s ebemet beoltják. A kutyafáját neki, mikor veszi már tudomásul a tanács, hogy nem tartok kutyát? — *kérdi Krajcsár Mihály, Sztálinváros, Tanács u. 7.*

•

Lapozgattam a szekszárdi Tolnamegyei Nyomdában MNOSZ 5622 sz. szabvány alapján készült 1955-ös naptárt, s egyre jobban elcsodálkoztam: a naptár szerint az új esztendőben nem lesz karácsony, március 15-e, se március, viszont két hónapnyi április lesz. Vajjon mi az oka az új naptárbeosztásnak? — *teszi fel a kérdést Pásztor József, Bp. I., Krisztina-körút 71.*

Ludas Matyi ELINTÉZTE

A szentesi sportpálya ügyében ígéretet kaptunk: tavaszra korszerű pályánk lesz. A sportolók, szurkolók és a magam nevében köszönöm a Ludas támogatását.

Balogh József
Szentes

★

Közbenjárásodra a csőrepedést megjavították. Köszönjük!

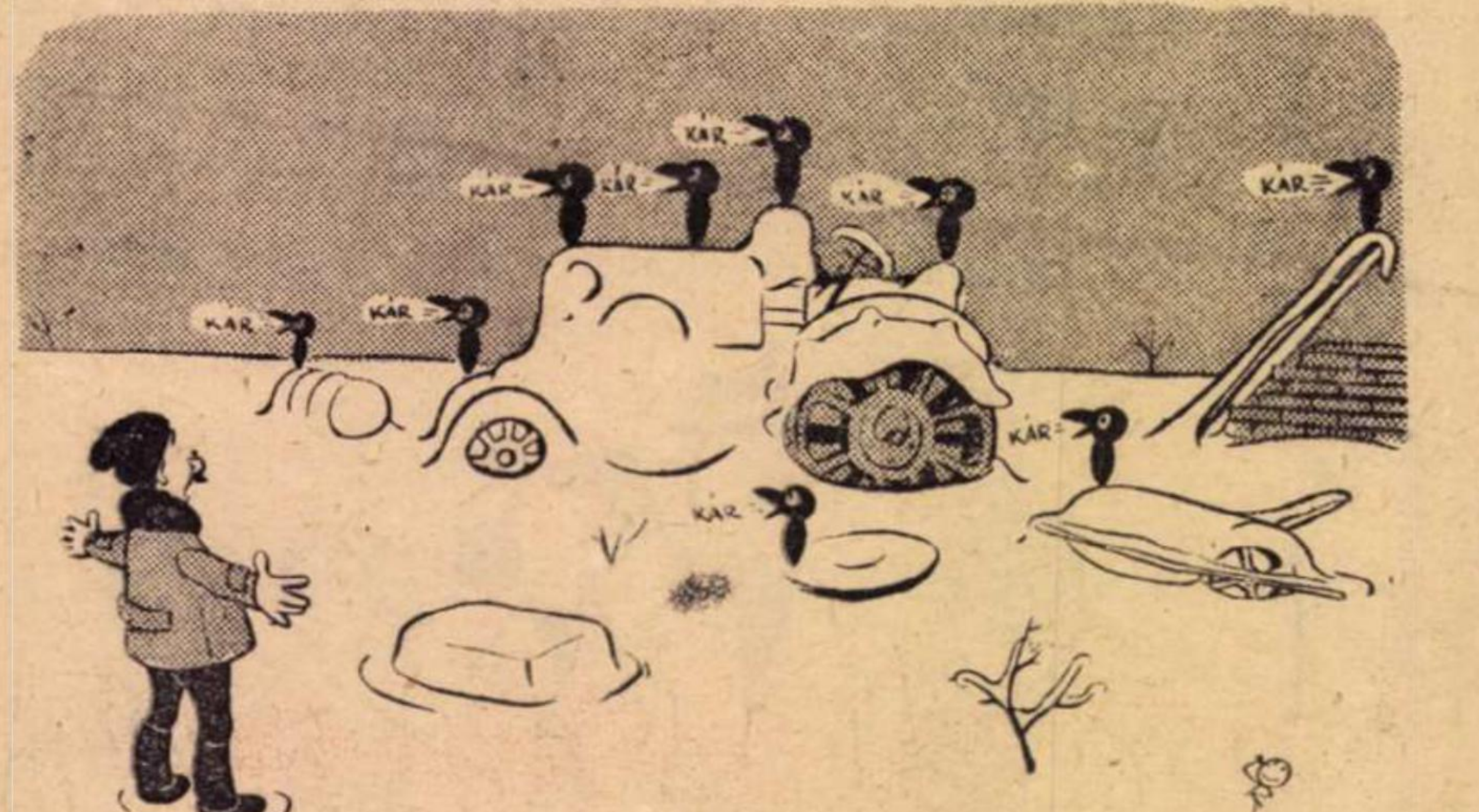
ifj. Geiger Antal
Budapest

★

A születési anyakönyvi kivonatot a gyulai anyakönyvi hivatal megküldte. Személyi igazolványom így elkészülhetett és most már a házasságkötésnek nincs akadálya.

Szabó József V.
Ajkacsingervölgy

Ahol fedél nélkül hevernek az értékek

— Ennyi kár egy helyen!

LUDAS MATYI. Szerkeszti a szerkesztőbizottság: **GÁDOR BÉLA** (főszerkesztő), **FÖLDES GYÖRGY** (felelős szerkesztő), **GÁSPÁR ANTAL, TABI LÁSZLÓ** (szerkesztő), **TONCZ TIBOR** (művészeti szerkesztő).
A kiadásért felel: a Lapkiadó Vállalat igazgatója. — Szerkesztőség: VII., Lenin-körút 9—11. Telefon: 222—271, 221—283. — Kiadóhivatal: VII., Lenin-körút 9—11. Telefon: 221—285.
Terjeszti: **Posta Központi Hírlapiroda V.** Lapterjesztési ügyek: V., József nádor tér 1. Telefon: 183—022, 180—850.
Szikra Lapnyomda, Budapest, VIII., Rökk Szilárd utca 6. — Felelős vezető: Kulcsár Mihály. — **Példányszám: 405.000.**
KÉZIRATOT NEM ŐRZÜNK MEG ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA.